

REFERAT Magistraten_2018-21 d. 11-03-2019

Mødedato Mandag d. 11. marts 2019 kl. 17:00

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser fra borgmesteren.....	3
Frederiksberg Kommunes bemærkninger til den regionale erhvervsstrategi for 2020.....	4
Orientering om status på aftale om biogasanlæg vedr. I/S Amager Ressourcecenter.....	7
Tildelingskriterier vedr. udbud af beklædning og linned.....	9
Anlægsoverførsler 2018 til 2019.....	12
Automatiske driftsoverførsler 2018-2019.....	15
Plan for vedligehold af skoler og daginstitutioner.....	18
Oprettelse af 0. klasser 2019-20.....	23
Åben skolegård, Skolen ved Søerne.....	27
Forslag til Spildevandsplan 2019-2031.....	32
Anlægsprojekter i Frederiksberg Bymidte.....	37
Godkendelse af disponering af midler til etablering af 200 bilparkeringspladser i 2019.....	39
Etablering af parkeringsplads i henhold til regler om parkeringsfonden - Langelands Plads p-kælder	41
Disponering af midler til energirenovering og vedligehold af kommunale ejendomme 2019 - 2 af 2.	45
Disponering af midler fra pulje til Rådhusarbejder 2019.....	48
Statussag for udbud af grundkapital til 100 nye almene boliger.....	52
Lukket.....	54
Lukket.....	55

Punkt 87: Meddelelser fra borgmesteren

00.22.00-P35-1-19

Sagsfremstilling

a) Om Movias køreplaner

Forvaltningen blev anmodet om en redegørelse for Moviasagen vedr. køreplaner.

b) Om tilbagekaldelse af et beslutningsforslag

Magistraten tog til efterretning, at kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe den 7. marts 2019 har meddelt, at hun trækker sit beslutningsforslag om initiativer mod ensomhed blandt borgere på Frederiksberg, som blev fremsat som sag nr. 40 på Kommunalbestyrelsens møde den 25. februar 2019.

c) Om KL initiativer vedrørende kommunerne og samarbejdet med bankerne

En orientering fra forvaltningen om KLs initiativer om samarbejdet mellem banker og kommuner blev taget til efterretning, idet forvaltningen blev anmodet om en redegørelse til næste Magistratsmøde for behovet for krav (ratings) til bankerne og for krav til kommunens leverandører.

d) Om Frederiksberg-dagene i maj måned

Forvaltningen blev anmodet om en orientering til næste Magistratsmøde om mulighederne for en fælles bod for Kommunalbestyrelsens medlemmer ved de kommende Frederiksberg-dage den 10.-12. maj 2019.

Punkt 88: Frederiksberg Kommunes bemærkninger til den regionale erhvervsstrategi for 2020

24.10.11-G01-1-19

Resume

KKR Hovedstaden beder Frederiksberg Kommune om at drøfte det nye erhvervsfremmesystem og at fastlægge de prioriteter, som kommunen ønsker skal indgå som Hovedstadens samlede input.

Beslutning

Magistraten godkendte,

- Udkastet til Frederiksberg Kommunes bemærkninger til KKR Hovedstadens videre behandling af de kommunale input til det regionale kapitel for Hovedstaden i den nationale erhvervsstrategi for 2020 (vedlagt som bilag), idet der i brevet sættes fokus på, om der er behov for en brancheopdeling, og at der samtidig gøres opmærksom på, at Frederiksberg er velegnet som testmiljø for innovative løsninger.
- Frederiksberg Erhvervsråds bemærkninger den 26. marts 2019 indarbejdes i Frederiksberg Kommunes samlede bemærkninger til KKR Hovedstaden.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Magistraten godkender

- Udkastet til Frederiksberg Kommunes bemærkninger til KKR Hovedstadens videre behandling af de kommunale input til det regionale kapitel for Hovedstaden i den nationale erhvervsstrategi for 2020 (vedlagt som bilag).
- Frederiksberg Erhvervsråds bemærkninger den 26. marts 2019 indarbejdes i Frederiksberg Kommunes samlede bemærkninger til KKR Hovedstaden.

Sagsfremstilling

Det nye erhvervsfremmesystem

KKR Hovedstaden har bedt de 29 kommuner i Hovedstaden om, at kommunerne forholder sig til, hvad det nye erhvervsfremmesystem betyder for kommunen og kommunens lokale erhvervsservice.

Forvaltningen bemærker, at Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse nu er etableret som erstatning for de seks regionale Vækstfora og Danmarks Vækstråd. Midler til erhvervsfremmeprojekter samles under den nationale erhvervsfremmebestyrelse i Silkeborg, som også får ansvar for udmøntning af regional- og socialfondsmidler fra EUs strukturfonde. KKR Hovedstaden har valgt borgmester i Hørsholm Kommune, Morten Slotved (C), som medlem af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse får også ansvar for at lave en national strategi for erhvervsfremme, der skal være rammesættende for hele den offentlige erhvervsfremmeindsats. Erhvervsfremmebestyrelsen vil udpege de erhvervs- og teknologiområder inden for hvilke, der skal bevilges støtte til klynger og strategiarbejde.

I Hovedstaden erstatter et nyt Erhvervshus Hovedstaden det hidtidige Væksthus, og får en nøglerolle i erhvervsvejledningen i Hovedstadsområdet. Erhvervshuset skal nu hjælpe alle virksomheder i hovedstadskommunerne med specialiseret rådgivning og bliver indgang til de øvrige dele af erhvervsfremmesystemet. De nuværende ydelser overfor iværksættere i Iværksætterhuset (som også Frederiksberg Kommune har indgået aftale med) bliver en integreret del af Erhvervshuset. Væksthusets hidtidige målgruppe - de vækstorienterede virksomheder - skal fortsat have særlige vejledningsforløb. Erhvervshuset er i samarbejde med kommunerne ved at finde ud af, hvilke nye ydelser og tilbud, der skal tilbydes de almindelige virksomheder.

Ifølge erhvervsfremmeloven har kommunerne fortsat en vis mulighed for at tilbyde grundlæggende vejledning til virksomheder, noget der især er efterspurgt udenfor Hovedstadsområdet. I Hovedstaden er der dog også nogle enkelte kommuner, der har en bredere lokal vejledning - og en del, der har en vis vejledning og netværksdannelse med de lokale

virksomheder. Men mange har - ligesom Frederiksberg - ikke prioriteret at tilbyde en egentlig lokal forretningsvejledning i forhold til virksomhederne.

I og med, at Erhvervshuset nu har den opgave, ville det ikke give mening at afsætte ressourcer til det nu. På Frederiksberg er der en række andre lokale virksomhedsrettede tiltag som erhvervstelefon, erhvervstræf, nyhedsbrev, erhvervskonference, lokalt netværk på LinkedIn, dialogmøder mv., hvoraf en del af tiltagene er en del af den styrkede erhvervsindsats, som udløber i 2019.

Vigtige hovedstadsaktører som Copenhagen Capacity (investeringsfremme & talenttiltrækning) og Wonderful Copenhagen (turismeudvikling og -fremme) fortsætter i det nye system, men får nu deres basisfinansiering fra staten, og har ikke umiddelbart i samme grad som hidtil adgang til de regionale erhvervsfremmemidler. Det er vigtigt for Frederiksberg og hele Hovedstaden, at de to organisationer nationalt bliver tilgodeset og kan opretholde deres store indsats til gavn for turismefremme og tiltrækning af investeringer i storbyregionen.

I øvrigt skal der udarbejdes en ny digital erhvervsfremmeplatform, der har til formål at gøre information, service og ydelser i erhvervsfremmesystemet let tilgængelige for virksomheder. Dermed bliver det evt. muligt for virksomheder og iværksættere selv at få svar på de helt enkle spørgsmål. Platformen finansieres af kommunerne, men udarbejdes i statsligt regi, og i samarbejde med Erhvervshusene og kommunerne.

Input til den regionale erhvervsstrategi 2020

KKR Hovedstaden anmoder også om, at de 29 kommuner drøfter, hvilke erhvervstemaer og -indsatser, de hver især ønsker bliver særligt prioriteret. Her drejer det sig ikke om de kommunale tilbud eller Erhvervshusets ydelser, men om kommunernes fælles påvirkning af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses nationale erhvervsstrategi, der lægger rammen om erhvervsindsatserne nationalt og lokalt. Dette gælder dermed også for udmøntningen af de 345 mio. kr. årligt i decentrale erhvervsfremmemidler og af de ca. 400 mio. kr., der er tilbage i EUs strukturfondsmidler frem til 2020.

De 29 kommuner har frem til den 1. april 2019 til at komme med bemærkninger, hvorefter Erhvervshusets bestyrelse arbejder videre med disse for til sidst at forelægge forslaget til regionalt kapitel i den nationale erhvervsfremmestrategi for KKR Hovedstaden.

Det kan være relevant at tage udgangspunkt i KKR Hovedstadens input til det regionale kapitel i den nationale erhvervsstrategi for 2019. Disse input byggede videre på hovedelementerne i den gamle regionale vækst- og udviklingsstrategi ReVUS.

Det drejer sig om følgende overskrifter:

- Arbejdskraft og kompetencer
- Internationalisering
- Innovation og forretningsudvikling
- Iværksætteri
- Digitalisering
- Turisme og vækst
- Ukendt potentialer

Og følgende brancheområder:

- Sund: Life Science og health tech
- Kreativ: Film/medier, fødevarer og design
- Grønt: SDG (FNs verdensmål) og klima
- Smart: IT og tech

De nævnte overskrifter og indsatser vurderes at være relevante for erhvervsudviklingen i Hovedstaden og dermed også for Frederiksberg, og bør derfor grundlæggende fastholdes. Indsatserne passer godt til Frederiksberg Kommunes erhvervsstrategi 2018 - 21. Forvaltningen vurderer dog, at det kan være hensigtsmæssigt med det afsat at fremhæve enkelte elementer i forhold til det erhvervslivets interesser på Frederiksberg.

I og med, at mange virksomheder på Frederiksberg er præget af højt vidensindhold, ligesom der er flere universiteter og andre læresteder, giver det særligt mening at fremhæve betydningen af erhvervsindsatser med et tæt samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner, Erhvervshuset og andre vejledere og så virksomhederne.

Dertil kommer vigtigheden af at understøtte rammevilkårene for iværksættere - ikke mindst de vidensintensive iværksættere, som betyder meget for vækst og innovation for erhvervslivet på Frederiksberg, som jp er præget af mange små detailhandels- og vidensvirksomheder.

Også overskriften Internationalisering er af særlig betydning for erhvervsstrukturen på Frederiksberg. Der er tale om både at fremme virksomhederne eksport, udvikle deres viden og rekruttere internationale talenter, herunder dem, der via uddannelse eller arbejde i forvejen er i Danmark.

Turismefremme og -udvikling i Hovedstaden er også vigtig. Det sikrer stedbundne job, og turisterne er vigtige for omsætningen i en udfordret detailhandel. Frederiksberg har potentiale til at bidrage til en fortsat vækst i antallet af udenlandske storby- og erhvervsturister, og indsatsen sker mest effektivt som en fælles hovedstadsindsats.

Forvaltningen vurderer også, at det vil være en fordel, såfremt Frederiksberg Kommune betoner vigtigheden af, at både den nationale erhvervsfremmestrategi og specifikt det regionale kapitel lægger vægt på at støtte arbejdet og indsatserne i Greater Copenhagen-samarbejdet mellem Hovedstaden, Sjælland, Skåne og nu også Halland til gavn for vækst og udvikling i hele landet.

Forvaltningen indstiller endvidere i denne sag, at også Frederiksberg Erhvervsråd får mulighed for at bidrage med input til den samlede tilbagemelding fra Frederiksberg Kommune. Erhvervsrådet har først møde den 26. marts 2019, hvorfor der ikke vil være tid til at behandle rådets bemærkninger i Magistraten inden fristens udløb den 1. april 2019. Det foreslås derfor, at forvaltningen indarbejder Erhvervsrådets bemærkninger, inden svaret sendes til KKR Hovedstaden.

Økonomi

Der er ingen bevillingsmæssige konsekvenser af sagen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 11. marts 2019 og Erhvervsrådet 26. marts 2019.

Bilag

Bilag - udkast til Frederiksbergs bemærkninger

Punkt 89: Orientering om status på aftale om biogasanlæg vedr. I/S Amager Ressourcecenter

00.17.20-A00-1-15

Resume

I forlængelse af en aftale mellem de fem ejerkommuner i I/S Amager Ressourcecenter (ARC) skal der træffes beslutning om størrelse, finansiering og placering af et biogasanlæg senest i marts 2019. Imidlertid betyder et ophør af de nuværende støttemuligheder for biogasanlæg, at der ses behov for en fornyet afklaring af, om der fortsat skal søges en løsning i samarbejde med Ørsted. Hvis den mulighed ikke er afklaret inden den 1. maj 2019, ses der behov for en bredere afsøgning af, hvordan ejaftalen kan realiseres på dette punkt.

Som følge heraf foreslås fristen for at træffe beslutning om en løsning til behandling af bioaffald fastsat til senest den 1. december 2019.

Beslutning

Magistraten indstiller, at følgende tages til efterretning i forhold til status på aftale om biogasanlæg vedr. ARC:

1. status på ARCs planer om håndtering af bioaffald
2. at ARC afklarer muligheden for at indgå aftale med Ørsted og inden den 1. maj 2019 fremsender en status til ejerkommunerne, indeholdende en redegørelse for tidsplan og forventet økonomi for biogasanlægget, herunder behandlingsprisen for bioaffaldet
3. at ARC, såfremt det ikke er muligt at indgå en aftale med Ørsted inden den 1. maj 2019, gennemfører en grundigere analyse med afrapportering til ejerkommunerne senest den 1. oktober 2019
4. at fristen for at træffe beslutning om biogasanlægget, jf. ejerkommunernes aftale pr. 7. maj 2018, som følge heraf udsættes til 1. juli 2019, såfremt der kan indgås aftale med Ørsted. Alternativt udsættes beslutningen til den 1. december 2019.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at følgende tages til efterretning i forhold til status på aftale om biogasanlæg vedr. ARC:

1. status på ARCs planer om håndtering af bioaffald
2. at ARC afklarer muligheden for at indgå aftale med Ørsted og inden den 1. maj 2019 fremsender en status til ejerkommunerne, indeholdende en redegørelse for tidsplan og forventet økonomi for biogasanlægget, herunder behandlingsprisen for bioaffaldet
3. at ARC, såfremt det ikke er muligt at indgå en aftale med Ørsted inden den 1. maj 2019, gennemfører en grundigere analyse med afrapportering til ejerkommunerne senest den 1. oktober 2019
4. at fristen for at træffe beslutning om biogasanlægget, jf. ejerkommunernes aftale pr. 7. maj 2018, som følge heraf udsættes til 1. juli 2019, såfremt der kan indgås aftale med Ørsted. Alternativt udsættes beslutningen til den 1. december 2019.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 11. juni 2018 en tillægsaftale pr. 7. maj 2018 om genopretning af økonomi og CO₂-fortrængning mellem ejerkommunerne i ARC. Af tillægsaftalen fremgår af punkt 5, at *"At selskabet anlægger et bioforgasningsanlæg baseret på behandling af mindst 30.000 ton bioaffald om året, og at der inden udgangen af 2018 tages stilling til anlæggets størrelse, finansiering og placering."* Fristen er efterfølgende blevet forlænget i alle ejerkommuner til senest marts 2019 med henblik på afklaring af mulighederne for et samarbejde med Ørsted herom.

ARC har i januar 2019 fremlagt planer for håndteringen af bioaffald. Løsningen vedrører et forbehandlingsanlæg med videre behandling af biovæsken hos energiselskabet Ørsted på Avedøre Holme.

Planen har taget afsæt i de gældende vilkår for støtte til biogasanlæg. Imidlertid har forligspartierne bag energiaftalen i Folketinget med virkning fra den 8. februar 2019 indgået aftale om, at støtten til nye biogasanlæg, der ikke er i drift og tilsluttet naturgasnettet pr. 1. januar 2020, ophører.

Ørsteds anlæg på Avedøre Holme kræver en lokalplan, som Hvidovre Kommune forbereder. Lokalplanen kan tidligst forventes at foreligge i juni 2019, og anlægget er på den baggrund planlagt til idriftsættelse inden udgangen af 2020. Indtil forligspartiernes aftale den 8. februar 2019 var det forventningen, at det var tilstrækkeligt til, at der kunne opnås støtte efter de gældende regler.

Den udmeldte ændring af rammevilkårene betyder, at grundlaget for ARCs fremsendte plan er ændret væsentligt. Uden støtte er det forventningen, at nettoomkostningerne fordobles, hvilket betyder, at løsningen overstiger den pris, som lå til grund for ejerkommunernes godkendelse af aftalen pr. 7. maj 2018.

ARC har oplyst, at man på baggrund af den hidtidige positive dialog med Ørsted i første omgang vil søge at afdække mulighederne for at fortsætte det planlagte samarbejde, hvilket blandt andet baseres på afsøgning af eventuelle dispensationsmuligheder eller brug af eksisterende anlæg. Det forudsættes, at der senest 1. maj 2019 vil være en afklaring af, om det er muligt at indgå en aftale med Ørsted. Ejerkommunernes beslutning om tilslutning til aftalen skal herefter foreligge senest den 1. juli 2019.

Hvis det ikke er muligt at opnå en afklaring inden den 1. maj 2019, foreslås det, at ARC igangsætter en mere grundlæggende analyse af, hvordan ARC vil foreslå behandlingen af bioaffald løst under de nye rammevilkår. Disse rammevilkår er imidlertid endnu ikke fastlagt. Med henblik på at sikre fremdriften i arbejdet og henset til sammenhængen mellem CO₂-fortrængende indsatser og import af affald og biomasse, fremsendes en eventuel analyse til ejerkommunerne senest den 1. oktober 2019. På denne baggrund forudsættes det, at der kan træffes beslutning i ejerkommunerne om biogasanlæggets størrelse, finansiering og placering senest den 1. december 2019.

Forvaltningens vurdering

Den udmeldte ændring af rammevilkårene vurderes i første omgang at give anledning til at undersøge mulighederne for et eventuelt videre samarbejde mellem ARC og Ørsted. Hvis mulighederne for et samarbejde ikke er afklaret inden den 1. maj 2019 vurderes det, at der bør ses bredere på mulighederne for at finde en løsning med henblik på at opfylde tillægsaftalen pr. 7. maj 2018.

Den senere fremlæggelse af den endelige plan for behandling af bioaffald vurderes ikke at ændre aftalens elementer og dermed muligheden for, at der kan ske en import af affald til forbrænding fra 2020. Import af affald vurderes at være påkrævet for, at der kan ske en genopretning af selskabets økonomi.

Økonomi

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten, Kommunalbestyrelsen.
CS/SR

Punkt 90: Tildelingskriterier vedr. udbud af beklædning og linned

88.00.00-A00-5-18

Resume

Økonomi og Udbud er i gang med at forberede genudbud af leje og vask af arbejdsbeklædning og linned. Frederiksberg Kommune har i dag aftaler med Berendsen og De Forenede Dampvaskerier med et forbrug på omkring 6 mio. årligt. De nuværende aftaler udløber ultimo februar 2020.

Ved genudbuddet samles flere aftaler/kontrakter under ét udbud. Udbuddet dækker derfor over leje og vask af beklædning og linned til store dele af plejesektoren, Frederiksberg Renovation og andre kommunale enheder. Udgangspunktet for dette er at opnå bedre priser og effektivisere udbudsprocessen. Genudbuddet forventes offentliggjort i uge 10 med en tilbudsfrist i uge 15, mens kontraktstart er planlagt 1. marts 2020.

I takt med den stigende opmærksomhed på bæredygtighed vil Økonomi og Udbud afprøve om, bæredygtighed kan bidrage til et nyt konkurrenceparameter, uden at det påvirker økonomieffekten. Konkret sker det ved forsøgsvis at tilføje det som et selvstændigt tildelingskriterium. I den forbindelse lægges der op til en afvigelse fra kommunens hovedregel om pris på 60 pct. og kvalitet på 40 pct. i vægtningen af tildelingskriterier.

Sagen blev udsat ved forelæggelse for Magistraten den 4. marts 2019 med henblik på forvaltningens vurdering af en ændret vægtning af tildelingskriteriet vedr. bæredygtighed.

Beslutning

Magistraten godkendte, at der ved det forestående genudbud af beklædning og linned sker en justering af tildelingskriterierne pris på 60 pct. og kvalitet på 40 pct. således, at pris vægter 45 pct., kvalitet 40 pct. (sortiment og service) og bæredygtighed 15 pct.

Indstilling

Direktionen indstiller, at der ved det forestående genudbud af beklædning og linned sker en justering af tildelingskriterierne pris på 60 pct. og kvalitet på 40 pct. således, at de to faktorer vægtes ligeligt med hver 50 pct., idet kvalitet her omfatter sortiment og service (40 pct.) og bæredygtighed (10 pct.).

Sagsfremstilling

Ved sagens forelæggelse for Magistraten den 4. marts 2019 blev forvaltningen anmodet om... "*en vurdering af en ændret vægtning af tildelingskriteriet vedr. bæredygtighed*".

I offentlige indkøb er der generelt et øget fokus på, hvorledes der kan stilles krav til den måde, hvorpå givne produkter produceres og forbruges. Denne tilgang understøtter muligheden for at bidrage til opfyldelsen af FN's verdensmål nr. 12, der handler om at sikre bæredygtigt forbrug, herunder delmål 12.7 om at fremme bæredygtig offentlig indkøbspraksis. Frederiksberg Kommune stiller traditionelt minimumskrav til bæredygtighed i udbud, som tilbudsgiverne skal opfylde. Det sker også i den konkrete sag. Forskellige ambitionsniveauer i tilbudsgivernes arbejde med bæredygtighed kan imidlertid ved denne fremgangsmåde ikke umiddelbart honoreres som led i den samlede tilbudsevaluering. Med bæredygtighed som selvstændigt tildelingskriterium åbnes der for, at tilbudsgiverne også kan konkurrere på dette parameter.

Gate21, Aalborg Universitet, Industriens Fond og Netværk for Bæredygtig Erhvervsudvikling *NordDanmark* har udarbejdet en guide til offentlige indkøbere om bæredygtige indkøb af arbejdsbeklædning og vaskeriservice, hvor der er fokus på tekstilernes livscyklus, herunder særligt de to mest miljøbelastende faser i tekstilers livscyklus: Produktion og brug.

Med inspiration fra denne guide lægges der i det forestående udbud op til, at der ved vurderingen af tildelingskriteriet *bæredygtighed* skal indgå følgende forhold:

A. Redegørelse for "Bæredygtighed", som forventes at indeholde:

En livscyklusanalyse, der dokumenterer miljøbelastning ved fremstilling af beklædning/linned, vask og tørring af beklædningsdelene/linned, transport af beklædningen/linned samt afskaffelse af det udtjente beklædning/linned. Der skal vedlægges eventuelle miljømærkninger eller certificeringer som dokumentation.

B. Uddybende skal denne livscyklus indeholde:

Fremstillings- og produktionsfasen af beklædningen/linned:

- Hvilke konkrete tiltag er der igangsat for at mindske de miljømæssige påvirkninger ifm. fremstillings- og produktionsfasen af beklædningen/linned, herunder forbrug af pesticider, kemikalier, vandforbrug og olieforbrug?

Brugsfasen af beklædning/linned:

- Hvilke konkrete tiltag er der igangsat for at mindske de miljømæssige påvirkninger ifm. brugsfasen af beklædningen/linned, herunder rensning af spildevand, brugen af vaskemiddel og transport?

Bortskaffelse af beklædning/linned:

- Hvilke konkrete tiltag er der igangsat for at mindske de miljømæssige påvirkninger ifm. bortskaffelsen af beklædning/linned, herunder hvordan og i hvilket omfang håndterer og afskaffer tilbudsgiver det udtjente beklædning/linned?

Vedrørende den konkrete evaluering af tildelingskriteriet *bæredygtighed* vil det vægte positivt, at tilbudsgivers samlede livcyklusanalyse viser mindst mulig miljøbelastning i forhold til de nævnte parametre ovenfor: Produktion, brug og bortskaffelse af beklædningen/linned. Der vil derudover blive lagt vægt på, at redegørelsen er understøttet af miljømærkninger, certificeringer eller lignende dokumentation.

Sammenfattende gælder, at *bæredygtighed* foruden forskellige minimumskrav i denne sag suppleres med ovennævnte parametre, der samlet skal bidrage til, at markedet får lejlighed til reelt at konkurrere på dette felt.

Forvaltningen vurderer, at en vægtning af tildelingskriteriet *bæredygtighed* med 10 pct. er hensigtsmæssig set i forhold til de to øvrige parametre pris (50 pct.) og kvalitet (40 pct.).

Vægtningen af pris med 50 pct. skal fastholde det økonomiske fokus, mens vægtning af kvalitet skal sikre, at tilkendegivelser fra MED-udvalg og de respektive berørte ledere om etik vedrørende kvaliteten i beklædningen prioriteres højt. Der henvises her til hensynet til, at en medarbejder skal gå i uniform i ca. 8 timer dagligt, samt at beklædning har stor betydning for medarbejdernes arbejdsmiljø og trivsel. Medarbejderne har således brug for, at deres uniformer er af god kvalitet og samtidig er præsentabel.

Sagsfremstilling forelagt Magistraten den 4. marts 2019:

Genudbuddet omfatter leje og vask af arbejdsbeklædning og linned til store dele af plejesektoren, Frederiksberg Renovation og andre kommunale enheder. Aftalerne udløber ultimo februar 2020.

I de nuværende aftaler på leje og vask af arbejdsbeklædning og linned vægter bæredygtighed meget begrænset og er ikke tidligere blevet anvendt som tildelingskriterium. Bæredygtighed er indtil nu i begrænset omfang blevet anvendt i kravspecifikationerne, hvor der bl.a. er stillet miljøkrav til svanemærkede vaskerier og miljøkrav til transport. Overordnet har der indtil nu været fokus på følgende tildelingskriterier ved udbud af leje og vask af beklædning og linned: Økonomi, sortiment og service.

Økonomi og Udbud afsøger derfor muligheden for at inddrage bæredygtighed i kommunens indkøb, uden at det påvirker den forventede økonomieffekt, ved at sætte fokus på bæredygtige løsninger indenfor miljø, økonomi og sociale hensyn.

Hvis bæredygtighed kommer til at indgå som et tildelingskriterium i dette udbud, kan der bl.a. stilles krav om, at leverandørerne arbejder målrettet med at minimere påvirkningerne på omgivelserne, bl.a. ved at genanvende mest muligt, fremvise certificeringer og mærkninger samt mindske dieselforbruget ved transport.

Lovgivningskrav og klausulerne, der bliver anvendt i Frederiksberg Kommune, er ikke medtaget i vægtningen af tildelingskriterierne, da det er grundvilkår for udbuddene.

Der har forud for genudbuddet været overvejelser om muligheden for at justere væsentligt på vægtningen af sortiment og service for at skabe plads til bæredygtighed som tildelingskriterium.

Grundlaget for ikke at justere væsentligt på vægtningen for at skabe plads til bæredygtighed er, at det er vigtigt for medarbejderne, der skal have arbejdsbeklædningen på, at både tildelingskriterierne service og sortiment har en vægtning af betydning i udbuddet.

Tildelingskriterierne sortiment og service er med til at sikre, at medarbejderne får en arbejdsbeklædning, som de kan arbejde ordentligt i, og som de er glade for at have på. Samtidig er det vigtigt, at der bliver etableret et godt samarbejde med leverandøren, der sikrer en god implementeringsproces og efterfølgende service.

Det er derfor relevant at overveje, om tildelingskriteriet pris skal nedjusteres fra kommunens standard med en vægt på 60 pct. - til at vægte 50 pct. for at give plads til at udvide "kvalitet" fra at vægte 40 pct. til at vægte 50 pct., idet kvalitet her omfatter såvel sortiment, service samt bæredygtighed.

Forslag til konkret vægtning:

- Pris 50 pct.
- Kvalitet 40 pct. (Sortiment og service)
- Bæredygtighed 10 pct.

Som markedet ser ud nu, er der tre leverandører, der kan levere arbejdsbeklædning og linned til Frederiksberg Kommune, og alle tre leverandører har en stor bæredygtighedsprofil med fokus på både CSR og FN's verdensmål. Forvaltningen har haft dialog med alle tre virksomheder, og har her haft lejlighed til at drøfte virksomhedens arbejde og erfaringer med anvendelse af bæredygtighed i praksis.

Med udbuddet fastholdes der fortsat et konkurrenceelement, idet leverandørerne nu kan konkurrere på tre parametre, nemlig økonomi, kvalitet og bæredygtighed, mod oprindeligt to parametre. Samtidig sendes der et signal til andre leverandører - og omverdenen - om, at Frederiksberg Kommune arbejder med bæredygtighed, hvilket understøtter ønsket om flere bæredygtige og grønne indkøb.

Et eksempel er fra Odense Kommune, hvor udbud af arbejdsbeklædning til køkkenpersonale, tandplejen og kantine medtog bæredygtighed som tildelingskriterium med en vægtning på 20 pct., pris 50 pct. og kvalitet 30 pct. Dette har givet en økonomisk besparelse på 27 pct. (9 mio.kr.).

Økonomi

Det forventes ikke, at ændringen vil få negativ indflydelse på den økonomiske effekt af udbuddet, da der kan opnås en effekt ved at samle flere aftaler under ét udbud, hvilket skaber mulighed for at opnå bedre priser og effektivisere udbudsprocessen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 4. marts 2019

Historik

Indstilling Magistraten 4. marts 2019:

Direktionen indstiller, at der ved det forestående genudbud af beklædning og linned sker en justering af tildelingskriterierne pris på 60 pct. og kvalitet på 40 pct. således, at de to faktorer vægtes ligeligt med hver 50 pct., idet kvalitet her omfatter sortiment, service og bæredygtighed.

Beslutning Magistraten 4. marts 2019:

Magistraten udsatte sagen med henblik på forvaltningens vurdering af en ændret vægtning af tildelingskriteriet vedr. bæredygtighed.

Punkt 91: Anlægsoverførsler 2018 til 2019

00.30.08-000-1-19

Resume

Ifølge styringsreglerne opgøres ved regnskabsårets slutning uforbrugte rådighedsbeløb på årets igangværende anlægsprojekter med henblik på at opgøre de automatiske overførsler.

Beslutning

Magistraten indstiller, at

- Uforbrugte rådighedsbeløb på 34,9 mio. kr. vedrørende udgifter inden for anlægsrammen og 7,3 mio. kr. vedrørende udgifter uden for anlægsrammen (ældreboliger, klimatilpasning samt forsyningsvirksomhed), samt indtægter på 27,3 mio. kr. overføres til 2019 som tillægsbevillinger, jf. bilag 1.
- Anlægsudgifter inden for anlægsrammen finansieres i 2019 ved opskrivning på 34,9 mio. kr. af den afsatte negative pulje i 2019.
- Anlægsudgifter uden for anlægsrammen finansieres af lånoptagelse på 7,3 mio. kr. i 2019.
- Overførte anlægsindtægter på 27,3 mio. kr. tilgår kassen.
- Anlægsbevillingerne justeres teknisk med i alt -0,3 mio. kr. på udgiftssiden, jf. bilag 1.

Indstilling

Direktionen indstiller, at:

- Uforbrugte rådighedsbeløb på 34,9 mio. kr. vedrørende udgifter inden for anlægsrammen og 7,3 mio. kr. vedrørende udgifter uden for anlægsrammen (ældreboliger, klimatilpasning samt forsyningsvirksomhed), samt indtægter på 27,3 mio. kr. overføres til 2019 som tillægsbevillinger, jf. bilag 1.
- Anlægsudgifter inden for anlægsrammen finansieres i 2019 ved opskrivning på 34,9 mio. kr. af den afsatte negative pulje i 2019.
- Anlægsudgifter uden for anlægsrammen finansieres af lånoptagelse på 7,3 mio. kr. i 2019.
- Overførte anlægsindtægter på 27,3 mio. kr. tilgår kassen.
- Anlægsbevillingerne justeres teknisk med i alt -0,3 mio. kr. på udgiftssiden, jf. bilag 1.

Sagsfremstilling

Ifølge styringsreglerne opgøres ved regnskabsårets slutning uforbrugte rådighedsbeløb på årets igangværende anlægsprojekter med henblik på at opgøre de automatiske overførsler. Jf. Principper for økonomistyring i Frederiksberg Kommune afsnit 11.4 er kriterierne for, hvornår et anlægsprojekt falder ind under den automatiske rulning af rådighedsbeløb følgende:

1. at Kommunalbestyrelsen har meddelt en anlægsbevilling, og projektet ikke er afsluttet, eller
2. at der er afsat rådighedsbeløb på efterfølgende års investeringsplan.
3. For puljer gælder det, at udisponerede puljemidler ikke overføres. Delprojekter godkendt i fagudvalg følger reglerne beskrevet ovenfor.

Af bilag 1 fremgår de enkelte anlægsprojekters uforbrugte rådighedsbeløb i 2018 og det er anført, hvorvidt beløbet overføres til 2019. Endvidere fremgår det af bilag 1, hvilke anlæg, der er lukket i 2018.

Bilag 2 viser de projekter, hvor overførslen afviger fra de automatiske overførselsregler.

Niveauet for overførsler inden for anlægsrammen fra 2018-2019 er 34,9 mio. kr. Fra 2017-2018 var beløbet 66,4 mio. kr. Der er således tale om et mindre beløb af overførte rådighedsbeløb end tidligere år.

Tabel 1. Uforbrugt rådighedsbeløb samt overførsler pr. udvalg

1.000 kr.	U/I	Sum af Rådighedsbeløb 2018 (a)	Sum af Forbrug 2018 (b)	Sum af Uforbrugt rådighedsbeløb 2018 (a-b)	Sum af Overføres til 2019
Skattefinansieret	U	332.780	304.430	-28.350	34.147
	I	-71.084	-41.838	29.246	-27.337
Heraf inden for rammen	U	324.431	295.424	-29.007	34.877

Heraf uden for rammen	U	8.349	9.006	657	-730
01 Magistraten*	U	22.468	16.182	-6.286	16.609
	I	-18.164	-16.516	1.649	-1.649
02 Bolig- og Ejendomsudvalget	U	65.838	62.733	-3.104	396
	I	-13.182	-3.688	9.494	-8.452
03 Undervisningsudvalget	U	62.576	62.810	234	-36
	I	-9.596	-9.593	3	-3
04 Ældre- og Omsorgsudvalget	U	6.923	4.591	-2.332	2.298
	I	-6.200	-6.200	0	0
05 Kultur- og Fritidsudvalget	U	10.932	10.536	-396	263
	I	-14.026	0	14.026	-14.026
06 Børneudvalget	U	20.734	18.789	-1.945	1.979
	I	0	0	0	0
07 Socialudvalget	U	10.956	10.481	-475	594
	I	0	0	0	0
08 By- og Miljøudvalget	U	124.004	109.302	-14.702	12.773
	I	-9.916	-5.842	4.074	-3.207
Brugerfinansieret område (alt uden for rammen)		44.929	34.741	-10.188	8.050
B08 By- og Miljøudvalget (brugerfinansieret)	U	44.929	34.741	-10.188	8.050
	I	0	0	0	0

(*) Inkl. negativ pulje på -11,1mio. kr.

Teknisk korrektion af anlægsbevillinger

Anlægsbevillingerne korrigeres med samlet set -0,3 mio. kr. på udgiftssiden vedrørende Supercykelstien Fasanvejsruten under By- og Miljøudvalget. Justeringen af anlægsbevillingen skyldes, at der er foretaget en omplacering af rådighedsbeløb, uden at anlægsbevillingen er justeret tilsvarende. Ændringen har ingen konsekvenser for kassen.

Økonomi

På det skattefinansierede område søges om overførsel af bruttoanlægsudgifter på i alt 34,1 mio. kr. og bruttoanlægsindtægter på i alt 27,3 mio. kr. som tillægsbevillinger i 2019. De overførte anlægsindtægter tilgår kassen. Tillægsbevilling på 34,8 mio. kr. inden for anlægsrammen modregnes i den negative anlægspulje i 2019, som udmøntes ved kommende omperiodiseringer af rådighedsbeløb. Med denne indstillings tillægsbevillinger udgør puljen 118,2 mio. kr. i 2019.

Tillægsbevilling vedrørende mindreforbrug på klimatilpasningstiltag i samarbejde med Frederiksberg Forsyning på i alt 8,1 mio. kr. reducerer lånoptagelsen i 2018 og finansieres fuldt af lånoptagelse i 2019.

Tabel 2. viser en oversigt over tillægsbevillinger i 2018 tiltrådt med sagen.

Overførsler	<i>mio. kr.</i>
Anlægsudgifter	34,1
Brugerfinansierede anlægsudgifter	8,1
Anlægsindtægter	-27,3
Finansiering	
Anlægsramme	-34,9
Kasse	27,3
Lånoptagelse	-7,3

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Magistraten den 11. marts 2019, Kommunalbestyrelsen den 18. marts 2019. Til orientering i fagudvalg den 11. marts 2019.

Bilag

Bilag 1 Oversigt over anlægsoverførsler

Bilag 2 Afvigelser fra de automatiske overførsler

Punkt 92: Automatiske driftsoverførsler 2018-2019

00.32.00-G01-1-19

Resume

På baggrund af årsregnskabet er driftsoverførslerne fra 2018 til 2019 opgjort i henhold til kommunens regler på området. Med denne sag forelægges de driftsoverførsler, der er omfattet af reglerne for automatiske driftsoverførsler. De ansøgte driftsoverførsler vil blive forelagt i forbindelse med 1. forventede regnskab den 1. april 2019.

Beslutning

Magistraten indstiller,

- At der netto tillægsbevilges 14,3 mio. kr. i 2019 vedrørende automatiske driftsoverførsler inden for servicerammen finansieret af usikkerhedspuljen.
- At der netto tillægsbevilges 0,8 mio. kr. vedrørende automatiske driftsoverførsler uden for servicerammen finansieret af kassen.
- At der overføres 0,9 mio. kr. vedrørende automatiske driftsoverførsler til 2020, hvilket håndteres i budgetforslaget.

Thyge Enevoldsen opfordrede til, at Magistraten ved 1. forventede regnskab ser på de negative overførsler på driften for at vurdere, om overførslerne skal modgås.

Indstilling

Direktionen indstiller til Magistraten og til orientering i fagudvalg:

- At der netto tillægsbevilges 14,3 mio. kr. i 2019 vedrørende automatiske driftsoverførsler inden for servicerammen finansieret af usikkerhedspuljen.
- At der netto tillægsbevilges 0,8 mio. kr. vedrørende automatiske driftsoverførsler uden for servicerammen finansieret af kassen.
- At der overføres 0,9 mio. kr. vedrørende automatiske driftsoverførsler til 2020, hvilket håndteres i budgetforslaget.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommunes Principper for økonomistyring giver mulighed for et vist styringsrum til at prioritere ressourcer på tværs af regnskabsår. Derfor har institutionerne efter regnskabsårets afslutning adgang til at overføre uforbrugte midler til det efterfølgende regnskabsår. De første 100 t. kr. i mindreudgifter overføres automatisk, og ligeledes gør mindreudgifter derudover, så længe den samlede overførsel ikke overstiger 2,0 pct. af institutionens budget. Merforbrug overføres fuldt ud til det nye budgetår.

Den automatiske overførselsadgang gælder også eksternt finansierede projekter og politisk vedtagne projekter og indsatser med begrænset varighed. Her er der fuld overførselsadgang for uforbrugte midler. I tillæg til de automatiske overførsler er der ved særlige omstændigheder mulighed for at ansøge om overførsler for områder, der falder uden for de automatiske overførselsregler. De ansøgte overførsler behandles i forbindelse med 1. forventede regnskab 2019.

1. Automatiske driftsoverførsler fra 2018 til 2019 og budgetoverslagsår

På baggrund af det afsluttede regnskab 2018 er de automatiske overførsler opgjort til i alt 16,0 mio. kr., hvoraf de 15,2 mio. kr. er inden for servicerammen mens 0,8 mio. kr. er uden for servicerammen. Tabel 1 nedenfor viser de automatiske driftsoverførsler fordelt på udvalg. En udspecificering af de overførte mer- og mindreudgifter på decentrale institutioner og projekter fremgår af vedlagte bilag. Tallet for de automatiske driftsoverførsler er nedjusteret i forhold til sagen om regnskabsopfølgning 2018, der blev behandlet på Magistratsmødet d. 4. marts 2019 (punkt 77). Nedjusteringen er på ca. 0,7 mio. kr. og skyldes, at tallene er blevet kvalificeret yderligere.

Tabel 1. Automatiske driftsoverførsler fra 2018 til 2019 og budgetoverslagsår

Udvalg (mio. kr.)	Decentrale institutioner (A)	Eksternt finansierede projekter (B)	Politisk vedtagne projekter (C)	Automatiske overførsler i alt
Magistraten	5.350	-725	2.341	6.966
Bolig- og Ejendomsudvalget	0	0	0	0
Undervisningsudvalget	-3.393	351	2.393	-649
Ældre- og Omsorgsudvalget	261	-63	0	198
Kultur- og Fritidsudvalget	691	0	787	1.478
Børneudvalget	3.433	0	215	3.648
Socialudvalget	-112	701	512	1.101
By- og Miljøudvalget	0	0	1.309	1.309
Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	1.029	0	120	1.149
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	724	68	0	792
I alt	7.983	332	7.677	15.992
- Heraf serviceudgifter	7.204	332	7.677	15.213
- Heraf overførselsudgifter	779	0	0	779

Tabellens kategorisering A, B og C svarer til kategoriseringen i bilagene, der giver et detaljeret overblik over overførte mer- og mindreforbrug. Positivt fortegn angiver overførsel af mindreforbrug og dermed en opjustering af budgettet i 2019, mens negativt fortegn angiver overførsel af merforbrug og dermed nedjustering af budgettet i 2019.

Som det fremgår af ovenstående tabel, består de samlede automatiske overførsler af både overførte mindre- og merforbrug. De fleste udvalg har overførte mindreforbrug, mens et enkelt udvalg – Undervisningsudvalget - overfører merforbrug vedrørende primært skolerne. Dette merforbrug vil i forbindelse med de ansøgte overførsler i 1. forventede regnskab blive foreslået fordelt på perioden 2019-2022.

2. Driftsoverførsler ved 3. forventede regnskab 2018

Ved Kommunalbestyrelsens behandling af 3. forventede regnskab den 3. december 2018 blev det besluttet at godkende ansøgte driftsoverførsler for 14,6 mio. kr. inden for servicerammen. Driftsoverførslerne blev fordelt med 11,2 mio. kr. i 2019 og 3,4 mio. kr. i 2020.

Økonomi

I budget 2019 indgår usikkerhedspuljen, der på nuværende tidspunkt udgør 18,8 mio. kr. De automatiske overførsler fra 2018 til 2019 finansieres af usikkerhedspuljen, og såfremt de automatiske overførsler tiltrædes, vil usikkerhedspuljen herefter beløbe sig til 4,5 mio. kr.

Sagen har følgende økonomiske konsekvenser, såfremt den tiltrædes:

- Der tillægsbevilges driftsoverførsler inden for servicerammen på 14,3 mio. kr. i 2019 med modpost på usikkerhedspuljen.
- Der tillægsbevilges driftsoverførsler uden for servicerammen på 0,8 mio. kr. i 2019 med modpost på kassen.
- Der overføres 0,9 mio. kr. til 2020 inden for servicerammen, hvilket håndteres i budgetforslaget.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Magistraten den 11. marts 2019, til orientering i fagudvalg den 11. marts 2019, Kommunalbestyrelsen den 18. marts 2019.

Bilag

01 MAG Driftsoverførsler

02 BEU Driftsoverførsler

03 UU Driftsoverførsler

04 ÆOU Driftsoverførsler

05 KFU Driftsoverførsler

06 BU Driftsoverførsler

07 SU Driftsoverførsler

08 BMU Driftsoverførsler

09 AUU Driftsoverførsler

10 SFU Driftsoverførsler

Punkt 93: Plan for vedligehold af skoler og daginstitutioner

28.00.00-G01-7-19

Resume

Efter flere års fokus på kapacitetsudbygning af kommunens skoler og dagtilbud blev det med Budget 2019 vedtaget at rette fokus mod at sikre rammerne i eksisterende bygninger, hvor der drives skoler og dagtilbud. Det blev således med Budget 2019 vedtaget at afsætte 2 x 1,5 mio. kr. (i alt 3 mio.kr.) i 2019 til at udarbejde en samlet og flerårig vedligeholdelsesplan for kommunens folkeskoler og dagtilbud. Med indeværende indstilling skal Undervisningsudvalget og Børneudvalget beslutte rammerne for udarbejdelse af en fælles vedligeholdelsesplan - herunder rækkefølgen og prioriteringen i forhold til hvilke institutioner, der først skal udarbejdes en vedligeholdelsesplan for. Det indstilles at frigive 1,5 mio. kr. indenfor Børneudvalgets anlægsramme og 1,5 mio. kr. indenfor Undervisningsudvalgets driftsramme.

Beslutning

Magistraten og Børneudvalget indstiller,

- at der meddeles anlægsbevilling på 1,5 mio. kr. indenfor Børneudvalgets anlægsramme finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019 til udarbejdelse af vedligeholdelsesplan.

Magistraten og Undervisningsudvalget indstiller,

- at der til budgetforhandlinger udarbejdes et overslag over hvad det vil koste af færdiggøre udarbejdelse af vedligeholdelsesplan for skoler og daginstitutioner.

Børneudvalget, Undervisningsudvalget og Bolig- og Ejendomsudvalget godkendte

- rammerne for udarbejdelse af vedligeholdsplan for skoler og daginstitutioner,

Undervisningsudvalget godkendte,

- at der frigives 1,5 mio. kr. indenfor Undervisningsudvalgets driftsramme i 2019 til udarbejdelse af vedligeholdelsesplan.

Indstilling

Børneudvalget indstiller,

- at der meddeles anlægsbevilling på 1,5 mio. kr. indenfor Børneudvalgets anlægsramme finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019 til udarbejdelse af vedligeholdelsesplan.

Undervisningsudvalget indstiller,

- at der til budgetforhandlinger udarbejdes et overslag over hvad det vil koste af færdiggøre udarbejdelse af vedligeholdelsesplan for skoler og daginstitutioner.

Børneudvalget, Undervisningsudvalget og Bolig- og Ejendomsudvalget godkendte

- rammerne for udarbejdelse af vedligeholdsplan for skoler og daginstitutioner,

Undervisningsudvalget godkendte,

- at der frigives 1,5 mio. kr. indenfor Undervisningsudvalgets driftsramme i 2019 til udarbejdelse af vedligeholdelsesplan.

Sagsfremstilling

På Børneudvalget, Undervisningsudvalget samt Bolig- og Ejendomsudvalgets møde den 4. februar 2019 blev sagen udsat, og udvalgene bad om følgende supplerende oplysninger til brug for sagens behandling:

1. Forslag til anden prioritering for gennemgang af daginstitutioner.
2. Forklaring for behov for ansættelse af interne resurser, alternativt nyt forslag til disponering af økonomi med mindre brug af interne resurser.
3. Forklaring på tidsramme over 2 år.

Derudover er der som uddybning vedlagt et opdateret bilag 1 med angivelse af hvilke daginstitutioner i hvilke, der har været gennemført en større istandsættelse eller er nyetableret inden for de sidste 8 år.

Ad. 1 Forslag til anden prioritering for gennemgang af daginstitutioner

Der er i alt 49 daginstitutioner og skovsteder. Det er risiko for, at det ikke er muligt at gennemføre en gennemgang af samtlige ejendomme inden for den afsatte økonomiske ramme. Det foreslås derfor, at der politisk tages stilling til en prioritering af rækkefølgende med hvilket af daginstitutioner inklusive skovsteder skal gennemgås.

Som alternativ til den oprindeligt foreslået prioriteringsrækkefølge, foreslås følgende prioritering af gennemgangen af daginstitutioner:

1. Kommunale og selvejende daginstitutioner hvor Frederiksberg Kommune ejer ejendommen (både daginstitutioner på Frederiksberg og skovsteder)
2. Kommunale og selvejende daginstitutioner der har til huse i ejendomme, som kommunen lejer
3. Selvejende daginstitutioner der har til huse i ejendomme, som selvejende daginstitutioner lejer
4. Selvejende daginstitutioner der har til huse i ejendomme, som selvejende daginstitutioner ejer

Herved sikres en gennemgang af alle de ejendomme som Frederiksberg ejer, og kommunen dermed har den fulde vedligeholdelsespligt. I lejede ejendomme vil udlejer som hovedregel bære den udvendige vedligeholdelsespligt.

Alternativt kan foreslås følgende prioritering:

1. Kommunale og selvejende daginstitutioner hvor Frederiksberg Kommune ejer ejendommen (både daginstitutioner på Frederiksberg og skovsteder)
2. Selvejende daginstitutioner der har til huse i ejendomme, som selvejende daginstitutioner ejer
3. Kommunale og selvejende daginstitutioner der har til huse i ejendomme, som kommunen lejer
4. Selvejende daginstitutioner der har til huse i ejendomme, som selvejende daginstitutioner lejer

Hvorved der er fokus på de ejendomme, hvor Frederiksberg Kommune eller en selvejende daginstitution er ejer. På denne måde bliver det prioriteret at få gennemgået de ejendomme hvor kommunen eller en selvejende daginstitution har bygningsansvaret. 3. og 4. prioriteret er lejede ejendomme, hvor en udlejer (3. part) har forpligtelsen i forhold til den udvendige vedligeholdelse.

Ad. 2 Forklaring for behov for ansættelse af interne resurser, alternativt nyt forslag til disponering af økonomi med mindre brug af interne resurser

Opgaven med at udarbejde af en samlet og flerårig vedligeholdelsesplan, herunder gennemføre byggeteknisk besigtigelser af skoler og daginstitutioner er en ny og omfattende opgave, som ikke kan løses med eksisterende interne ressourcer. Selv det at bruge eksterne rådgivere kræver betydelige interne ressourcer, idet opgaven for de eksterne rådgivere skal beskrives, der skal indhentes tilbud, der skal indgås aftaler med rådgiverne, og de byggetekniske besigtigelser skal udføres sammen med interne ressourcer, så den tilvejebragte viden kan indkorporeres i forvaltningen administration af ejendommene, herunder udarbejdelsen af konkrete vedligeholdelsesplaner for de enkelte ejendomme på baggrund af de byggetekniske besigtigelser.

Dertil kommer, at indsatserne vedrørende samling af data, vurdering og måling af indeklimate og støjniveau udføres af interne ressourcer.

Denne tilgang til opgaven beror desuden på By-, Kultur- og Miljørådets erfaring, at det er afgørende for kvaliteten af det indsamlede vedligeholdelsesdata, at der dels udarbejdes en meget udførlig opgavebeskrivelse til de eksterne rådgivere og der gennemføres en træning af det eksterne team af rådgivere i lagring og strukturering af data i henhold til den af administrationen anvendte metode. Samtidig er det nødvendigt sideløbende at udføre en grundig intern kvalitetssikring. Når dette er nødvendigt, skyldes det, at der ikke findes nogle gode eller udbredte standarder for indsamling af vedligeholdelsesdata, hvorfor det er afgørende at opgaven udføres i tæt dialog mellem den eksterne rådgivning og forvaltningen.

Herudover er det afgørende at have en intern resurse tæt på det udførte arbejde, således at der er mulighed for at omsætte afrapportering fra de eksterne rådgivere til konkrete handlinger i den kommunale administration af ejendommene, herunder at udarbejde konkrete beslutningsoplæg til vedligeholdelse af skoler og daginstitutioner. Afslutningsvist

bemærkes det, at det er forvaltningens vurdering, at der også er en besparelse i at en del af arbejdet udføres med interne ressourcer. Det vurderes således, at det samlet set er den bedste og billigste løsning at opgaven løses med en kombination af interne og eksterne ressourcer.

Ad. 3 Forklaring på tidsramme over 2 år

Som beskrevet ovenfor kræver indsatsen vedr. de byggetekniske besigtigelser et tæt samarbejde mellem de eksterne rådgiverne og forvaltningen. Derfor har det også stor betydning for kvaliteten af arbejdet, at der etableres et kompetent team med både de interne og eksterne medarbejdere, som udfører den samlede opgave. Hvis alle besigtigelserne skulle gennemføres på et år, så vil det kræve at opgaven blev spredt på langt flere interne og eksterne medarbejdere, hvilket vil være vanskelig organisatorisk, da der ikke er ledige interne ressourcer i et sådant omfang, og vil gøre opgaveløsningen dyrere, da de eksterne rådgivere vil skulle afsætte flere ressourcer på kortere tid, hvilket igen vil gå ud over kvaliteten af data, da det erfaringsmæssigt kræver et stort og nært kendskab til datas lagring og strukturering.

Det er derfor fortsat By-, Kultur- og Miljørådets vurdering at arbejdet ikke kan udføres tilfredsstillende på et år.

Sagsfremstilling fra møderne 4. februar 2019:

I forbindelse med vedtagelsen af Budget 2019 blev det besluttet at afsætte 3 mio.kr. til udarbejdelse af en samlet og flerårig vedligeholdelsesplan for kommunens folkeskoler og dagtilbud. Med en vedligeholdelsesplan for kommunens folkeskoler og dagtilbud, er det målet at tilvejebringe en højere og mere ens standard på alle kommunens institutioner, uanset ejendommenes alder og byggestil. Via en vedligeholdelsesplan for institutionerne kan Frederiksberg Kommune sikre et bedre grundlag for prioritering af midler for vedligeholdelse og forbedringer af ejendomme. Foruden et overblik over det samlede indvendige og udvendige vedligeholdelsesbehov, ønskes det med udarbejdelsen af en fælles vedligeholdelsesplan afdækket, hvordan der på skolerne og børneinstitutionerne kan sikres et godt indeklima.

Opgaven foreslås løst ved de følgende indsatser:

- En byggeteknisk gennemgang af kommunens skoler og dagtilbud, hvor både indvendige overflader, klimaskærmen og de tekniske installationer (herunder ventilation) registreres, og der på baggrund heraf, udarbejdes 10 årige vedligeholdelsesplaner. Idet kommunens Børne- og Ungeområde har en institutionsmasse med forskellige ejerforhold og placeringer, foreslås gennemgangen af ejendommene prioriteret efter nedenstående rækkefølge, således at alle institutioner, der tilhører den første prioritet, som minimum blive gennemgået:
  1. prioritet: Institutioner der har til huse på Frederiksberg i ejendomme, som Frederiksberg Kommune ejer
  2. prioritet: Institutioner der har til huse uden for Frederiksberg (skovsteder), som Frederiksberg Kommune ejer
  3. prioritet: Institutioner der har til huse i ejendomme, som kommunen lejer
  4. prioritet: Institutioner der har til huse i ejendomme, som selvejende institutioner lejer
  5. prioritet: Institutioner der har til huse i ejendomme, som selvejende institutioner ejer
- En samling af anvendelsesgraden for de enkelte skoler og alle dagtilbud, således at der kan laves en bedre sammenligning for brugen og belastningen af de enkelte ejendomme.
- En overordnet vurdering af indeklimaet, samt repræsentative målinger med indeklimamålere.
- En overordnet vurdering af støjniveauet.

Organisering:

Det foreslås, at der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter fra By-, Kultur og Miljørådet (BKM) og Børne og Ungeområdet (BUO), som i fællesskab skal udarbejde en samlet kravspecifikation, løbende følge og evaluere de enkelte indsatser, samt samle og bidrage med relevant data. Det foreslås, at en repræsentant fra BKM udpeges som tovholder. Det foreslås, at der peges på 2-3 repræsentanter fra KBM og 1-2 repræsentanter fra BUO, som kan repræsentere skoler og børneinstitutioner.

Økonomi og ressourcer:

Som intern ressource, opnormeres By- og Miljørådet med et årsværk i to år svarende til 1,1 mio. kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019. Der ansættes således en ekstra medarbejder i en projektansættelse fra den 1. april 2019 - 31. marts 2021. Herudover trækkes der bredt på de eksisterende medarbejdere i området. Anlægsmidlerne reperiodiseres i forbindelse med 1. forventede regnskab 2019.

Tidsramme:

Opgaven skal fordeles over 2019 og 2020, da det ikke vurderes at kunne gennemføre opgaven for både skoler og daginstitutioner i 2019. Det er forvaltningens vurdering, at der inden sommeren 2019 vil kunne foreligge rapporter fra to skoler og to dagtilbud. De resterende rapporter vil løbende blive færdiggjort, og med udgangen af 2020 vil minimum alle de institutioner, der har til huse på Frederiksberg i ejendomme, som Frederiksberg Kommune ejer, have fået udarbejdet en

vedligeholdelsesrapport. Udvalgene vil herefter blive forelagt en prioriteret plan for hvilke af kommunens institutioner der har størst behov for vedligehold og hvilken udgift der er forbundet hermed.

Økonomi

Til udarbejdelse af vedligeholdelsesplan for skoler og daginstitutioner forventes der at skulle bruges både eksterne og interne ressourcer. Nedenstående er forvaltningens vurdering af budget:

Interne ressourcer, indsamling, styring og kvalitetssikring:	1.100.000
Byggeteknisk gennemgang, skoler:	700.000
Byggeteknisk gennemgang, institutioner:	1.200.000
I alt:	3.000.000 kr.

Dagtilbudsområdet

I bilag 1 ses de 49 institutioner og skovsteder, som er tilknyttet dagtilbudsområdet. De ejendomme og institutioner der fysisk udfases med baggrund i Budget 2019 fremgår ikke af oversigten.

velfungerende og istandsatte afdelinger, samtidig med at andre dele af institutionen har et vedligeholdelsesefterslæb.

Der er 31 institutioner, der helt eller delvist har til huse i ejendomme på Frederiksberg, som kommunen ejer. Med ovenstående oplæg til udarbejdelse af vedligeholdelsesplan er det forvaltningens mål, at disse 31 institutioner skal gennemgås. Med baggrund i eksisterende viden om institutionernes stand vil BKM og dagtilbudsområdet i fællesskab vurdere, hvilke af disse institutioner der gennemgås først.

Som det endvidere fremgår af bilag 1, ejer kommunen fem skovsteder udenfor Frederiksberg og lejer syv ejendomme på Frederiksberg til institutionsbrug. Blandt disse ejendomme er der ligeledes flere med et vedligeholdelsesefterslæb både i forhold til ejendommens indvendige og udvendige rammer samt indeklima. Det er dagtilbudsområdets vurdering at det vil være hensigtsmæssigt at indvendige overflader, klimaskærmen og de tekniske installationer registreres, og at der også udarbejdes vedligeholdelsesplaner for disse institutioner. Sidstnævnte med behørigt hensyn til de kontraktuelle forhold og i det omfang det er muligt inden for indeværende afsatte midler, Såfremt det ikke er muligt at gennemgå disse ejendomme inden for de eksisterende økonomiske og tidsmæssige rammer kunne dette prioriteres på sigt.

Der er seks institutioner, der har til huse i ejendomme, som den selvejende institution selv lejer eller ejer. Det er ikke kommunens ansvar at vedligeholde klimaskærmen her. De indvendige rammer, indeklimaet og akustikken i disse ejendomme vil være de fysiske vilkår, vi tilbyder børnene. Her vil der også være institutioner der lider et vedligeholdelsesefterslæb. Det er Dagtilbudsområdets vurdering, at disse ejendomme kortlægges, såfremt der senere prioriteres midler til dette.

Skoleområdet

På folkeskoleområdet er der 10 folkeskoler og to specialskoler. Folkeskolernes bygningskarakter er forskellig, der er flere gamle skoler og i de senere år er der etableret nye skoler og flere tilbygninger. Derfor har skolerne et forskelligt vedligeholdelsesefterslæb. Flere skole består også af forskellige bygninger, der er kommet til i takt med, at skolerne er blevet udvidet. En skole kan derfor have velfungerende bygninger samtidig med at have bygninger med et højt vedligeholdelsesefterslæb. Skoleafdelingen har prioriteret rækkefølgen for udarbejdelse af vedligeholdelsesplaner for folkeskolerne i Frederiksberg Kommune, efter hvilke skoler der umiddelbart anses at have det største renoveringsbehov:

1. Lindevangskolen (allerede nævnt i budgettekst 2019)
2. Søndermarkskolen (allerede nævnt i budgettekst 2019)
3. Skolen på Duevej (Fokus på de ældre bygninger)
4. Skolen ved Nordens Plads (nedslidte bygninger)
5. Skolen på la Cours Vej (delvist renoveret og nybyg omk. 2008)
6. Skolen ved Søerne (ny skole fra 2006)
7. Skolen på Nyelandsvej (Fokus på de ældre bygninger)
8. Skolen ved Bülowvej (delvist renoveret 2018 ift. klimaskærm)
9. Christianskolen (få elever)
10. Tre Falke Skolen (nyere bygninger)
11. Skolen på Grundtvigsvej (ny skole)
12. Ny Hollænderskolen (renoveres 2019-21)

Økonomi

Der er med budget 2019 samlet afsat 3,0 mio. kr. i 2019 til udarbejdelse af vedligeholdelsesplaner for skoler og daginstitutioner.

Der er afsat 1,5 mio. kr. indenfor Børneudvalgets anlægsramme og 1,5 mio. kr. indenfor Undervisningsudvalgets driftsramme. Hermed foreslås begge puljer på 1,5 mio. kr., i alt 3,0 mio. kr. frigivet.

I forbindelse med 1. forventede regnskab 2019 vil der blive foretaget en periodisering af anlægsprojektet som følge af den forlængede tidsplan.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Børneudvalget, Undervisningsudvalget, Bolig- og Ejendomsudvalget, Magistrat og Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 4. februar 2019, pkt. 14:

Børne- og Ungeområdet og By, Kultur og Miljøområdet indstiller til Børneudvalget, Undervisningsudvalget og Bolig- og Ejendomsudvalget,

1. at rammerne for udarbejdelse af vedligeholdsplan for skoler og daginstitutioner godkendes,

Børne- og Ungeområdet og By, Kultur og Miljøområdet indstiller til Børneudvalget og Undervisningsudvalget,

2. at der meddeles anlægsbevilling på 1,5 mio. kr. indenfor Børneudvalgets anlægsramme finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019 samt at der frigives 1,5 mio. kr. indenfor Undervisningsudvalgets driftsramme i 2019 til udarbejdelse af vedligeholdelsesplanen.

Børneudvalget 4. februar 2019, pkt. 14:

Børneudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Undervisningsudvalget 4. februar 2019, pkt. 24:

Undervisningsudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Bolig- og Ejendomsudvalget 4. februar 2019, pkt. 12:

Bolig- og Ejendomsudvalget udsatte sagen.

Indstilling 4. marts 2019, pkt. 28:

Børne- og Ungeområdet og By, Kultur og Miljøområdet indstiller til Børneudvalget, Undervisningsudvalget og Bolig- og Ejendomsudvalget,

1. at rammerne for udarbejdelse af vedligeholdsplan for skoler og daginstitutioner godkendes,

Børne- og Ungeområdet og By, Kultur og Miljøområdet indstiller til Børneudvalget,

2. at der meddeles anlægsbevilling på 1,5 mio. kr. indenfor Børneudvalgets anlægsramme finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019 til udarbejdelse af vedligeholdelsesplan.

Børne- og Ungeområdet og By, Kultur og Miljøområdet indstiller til Undervisningsudvalget,

3. at der frigives 1,5 mio. kr. indenfor Undervisningsudvalgets driftsramme i 2019 til udarbejdelse af vedligeholdelsesplan.

Bilag

Bilag 1 ejendomme på Dagtilbudsområdet

Bilag 2 - Oversigt byggearbejder på skoler 2008 -2018

Punkt 94: Oprettelse af 0. klasser 2019-20

17.02.04-G01-2-19

Resume

Undervisningsudvalget skal indstille til Magistraten og Kommunalbestyrelsen om antallet af 0. klasser til oprettelse i skoleåret 2019/20, herunder hvordan ønsker om anden skole end distriktsskolen skal håndteres. Børne- og Ungeområdet indstiller fire modeller til imødekomme af ønsker om anden skole end distriktsskolen. Modellerne udløser mellem 29 og 30 0. klasser, afhængig af hvilken model der vælges samt forskydninger i antallet af indskrevne som følge af elevtalsudviklingen i løbet af foråret. Flere skoler er tæt på at skulle oprette en ekstra klasse afhængig af hvilken model der vælges. Sagens talgrundlag forventes at ændres i løbet af behandlingsperioden som følge af bevægelser i til- og fraflytning i skoledistrikterne.

Beslutning

Sagen blev sendt tilbage til Undervisningsudvalget. Magistraten bemyndigede Undervisningsudvalget til at indstille direkte over for Kommunalbestyrelsen, idet konsekvenserne af model 5 for skoledistrikterne på sigt ønskes belyst.

Indstilling

Et flertal i Undervisningsudvalget (Michael Vindfeldt, Nikolaj Bøgh, Merete Winther Hildebrandt, Fasael Rehman, Helle Sjelle, Jan E. Jørgensen og David Munis Zepernick) indstiller Model 3:

- søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2019-2020 imødekommes på skæringsdagen 18. marts 2019
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 1 (kvotientgrænse 26) med skæringsdatoen 18. marts 2019,
- der oprettes i skoleåret 2019-2020 i alt 29 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2019 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 28, så oprettes der en ekstra klasse

Idet udvalget ønsker belyst konsekvenserne af at oprette en 4. klasse på Skolen ved Bülowvej til brug ved Magistratsbehandlingen.

Et mindretal i Undervisningsudvalget (Balder Mørk Andersen og Anja Lundtoft) stemte for Model 1:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2019-2020 imødekommes på skæringsdagen 18. marts 2019
- de eksisterende regler for frit skolevalg i Frederiksberg Kommune følges
- der oprettes i skoleåret 2019-2020 i alt 30 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2019 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 28, så oprettes der en ekstra klasse

Da det vurderes at være den sikreste metode til kontinuerligt at styre skolekapaciteten.

Sagsfremstilling

Der er tilføjet et nyt bilag til sagsfremstillingen med ny status for indskrevne børn til de kommende 0. klasser, samt en ny model 5, som beskriver effekten ved oprettelse af fire 0. klasser på Skolen ved Bülowvej.

Sagsfremstilling fra Undervisningsudvalgets møde den 4. marts 2019:

Undervisningsudvalget drøfter hvert år, inden behandling i Magistrat og Kommunalbestyrelse, hvor mange nye 0. klasse de nye børnehaveklassebørn skal fordeles på i kommunens skoler. Børn der bor i skoledistriktet, har ret til en plads, men det er Kommunalbestyrelsen der konkret bestemmer, hvor mange ønsker om optagelse på en anden skole end distriktsskolen, som skal opfyldes. Denne sag beskriver situationen og de oftest anvendte løsningsmodeller. Der er tradition for, at børn der har søskende på en bestemt skole, også selv tilbydes en plads her, også selvom familien er flyttet til andet skoledistrikt, eller skoledistriktet er ændret. Sagen handler derfor primært om, i hvilket omfang der skal opfyldes ønsker herudover.

Kommunalbestyrelsen beslutter som nævnt hvert år antallet af 0. klasser (børnehaveklasser) på baggrund af antallet af indskrevne børn til børnehaveklasserne. Indskrivningen har været i gang siden november måned. Der er SFO-start for de nye 0. klasser 1. maj 2019, med undtagelse af skolestartere til Skolen ved Søerne, der har fået udsat SFO-start på grund af renovering af skolens skolegård.

Denne sag skal behandles i Undervisningsudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen. Forældrene indskrives stadig deres børn frem til sommer, og derfor vil der ske ændringer i behandlingsperioden. Forvaltningen vil derfor sørge for at

have opdaterede tal til hvert møde.

På nuværende tidspunkt er der indskrevet 712 elever med henblik på skolestart i det kommende skoleår, og tallet kan stige henover foråret. Ved skoledistriktsændringerne frem til skoleåret 2019/20 blev der prognosticeret 768 børn i 31 klasser. Foreløbigt ser det ud til at være et lavere antal skolestartere end prognosticeret.

Af de 712 indskrevne ønsker 153 en anden skole end distriktsskolen, heraf 58 søskende. Fordelingen af de nuværende 712 elever vil udløse 30 klasser ved imødekomme af alle søskendeønsker og opfyldelse af ønsker i øvrigt jf. de gældende regler for frit skolevalg. Hvis de eksisterende regler for frit skolevalg i Frederiksberg Kommune følges, kan der imødekommes 27 ønsker udover søskende. Denne fordeling benævnes model 1.

En detaljeret baggrund, gennemgang og status fremgår af "Notat - Oprettelse af 0. klasser 2019/20"

Såfremt Kommunalbestyrelsen i lighed med tidligere år ønsker at give adgang for anden skole end distriktsskolen for andre elever end søskende, beskrives der i notatet modeller herfor. Der tages forbehold for, at tallene vil ændre sig hen over foråret.

Model 2 hæver kvotientgrænsen for optag på tværs af skoledistrikter fra 22 til 24 elever pr. klasse på skæringsdagen 18. marts. Dette vil medføre at 39 børn får opfyldt deres ønske om en anden skole end distriktsskolen. Ved denne model vil der være behov for at oprette 29 klasser. Ved model 2 er Skolen ved Bülowvej tæt på at skulle oprette en fjerde klasse.

Model 3 hæver kvotientgrænsen for optag på tværs af skoledistrikter fra 22 til 26 elever pr. klasse på skæringsdagen 18. marts. Dette vil medføre at 81 børn får opfyldt deres ønske om en anden skole end distriktsskolen. Ved denne model vil der være behov for at oprette 29 klasser.

Model 4 opfylder alle ønsker om anden skolen end distriktsskolen og har som konsekvens, at der skal oprettes 30 klasser og Skolen på Duevej er tæt på at skulle oprette en fjerde klasse. Skolen på Duevej kan ikke fysisk rumme 4 børnehaveklasse, og forvaltningen kan på den baggrund ikke anbefale model 4.

Ved en gennemgang af de børn der flyttes i model 2, 3 og 4 vurderes disse rokader ikke at have indflydelse på fordelingen af tosprogede børn, men det vil have konsekvenser for klassestørrelsen (klassekvotienten) på de forskellige skoler.

På nuværende tidspunkt - hvor der forventeligt vil ske ændringer i form af til- og fraflytninger, sene indskrivninger, flygtningebørn samt optagelser på privatskoler - skal der oprettes 29 - 31 klasser, såfremt den normale kvotientgrænse på 28 elever pr. klasse skal overholdes. Det bemærkes, at flere skoler er tæt på at skulle oprette en ekstra klasse i nogle af modellerne. Der tildeles jf. styrelsesvedtægten for folkeskolen på Frederiksberg ressourcer til en ekstra klasse når kvotienten overstiger 26.

Det bemærkes, at Kommunalbestyrelsen har mulighed for at dispensere for kvotientgrænsen på 28 og fx beslutte, at der i enkelte klasser optages 29 elever, for herved at undgå at skulle oprette en ekstra klasse og så forventeligt allerede i 1. eller 2. klasse at skulle sammenlægge klasser pga. et reelt lavere elevtal. Dette er ikke en praksis der normalt er blevet anvendt på Frederiksberg.

Det bemærkes ligeledes, at Kommunalbestyrelsen har mulighed for at lave differentierede kvotientgrænser på de forskellige skoler. Skolen på Duevej har fx allerede en lavere kvotientgrænse for frit skolevalg end de øvrige skoler, fordi der historisk er taget hensyn til, at skolen havde ret små lokaler i den gamle hovedbygning.

Undervisningsudvalget skal indstille til Magistraten og Kommunalbestyrelsen, hvilket antal 0. klasser der skal oprettes til skoleåret 2019/20 med udgangspunkt i, hvordan ønsker om anden skole end distriktsskolen skal håndteres.

Økonomi

Normtallet for en klasse udgør i budget 2019 708.058 kr.

Ved oprettelsen af 29 klasser reduceres rammen med i alt 2,124 mio. kr. fordelt med 0,885 mio. kr. i 2019 og 1,239 mio. kr. i 2020.

Ved oprettelsen af 30 klasser reduceres rammen med i alt 1,416 mio. kr. fordelt med 0,590 mio. kr. i 2019 og 0,826 mio. kr. i 2020.

Ved oprettelsen af 31 klasser reduceres rammen med i alt 0,708 mio. kr. fordelt med 0,295 mio. kr. i 2019 og 0,413 mio. kr. i 2020.

Demografireguleringen for klasserne afhænger dog også af klassesdannelsen på de øvrige klassetrin.

Regulering foretages i 1. forventet regnskab 2019 og 1. finansielle orientering med modpost på usikkerhedspuljen.

Hvis der ved afsluttet indskrivning og beslutning om klassesdannelse oprettes flere eller færre klasser, vil den ekstra udgift skulle afholdes indenfor Undervisningsudvalgets egen ramme i 2019.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Undervisningsudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling til Undervisningsudvalget den 4. marts 2019

Børne- og Ungeområdet indstiller, at Undervisningsudvalget indstiller én af følgende modeller til Magistrat og Kommunalbestyrelse

Model 1:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2019-2020 imødekommes på skæringsdagen 18. marts 2019
- de eksisterende regler for frit skolevalg i Frederiksberg Kommune følges
- der oprettes i skoleåret 2019-2020 i alt 30 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2019 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 28, så oprettes der en ekstra klasse

Model 2:

- søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2019-2020 imødekommes på skæringsdagen 18. marts 2019
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 1 (kvotientgrænse 24) med skæringsdatoen 18. marts 2019,
- der oprettes i skoleåret 2019-2020 i alt 29 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2019 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 28, så oprettes der en ekstra klasse

Model 3:

- søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2019-2020 imødekommes på skæringsdagen 18. marts 2019
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 1 (kvotientgrænse 26) med skæringsdatoen 18. marts 2019,
- der oprettes i skoleåret 2019-2020 i alt 29 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2019 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 28, så oprettes der en ekstra klasse

Model 4:

- søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2019-2020 imødekommes på skæringsdagen 18. marts 2019
- alle ønsker om anden skole end distriktsskolen imødekommes med skæringsdatoen 18. marts 2019,
- der oprettes i skoleåret 2019-2020 i alt 30 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2019 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 28, så oprettes der en ekstra klasse

Indstilling 4. marts 2019, pkt. 37:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at Undervisningsudvalget indstiller én af følgende modeller til Magistrat og Kommunalbestyrelse

Model 1:

- alle søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2019-2020 imødekommes på skæringsdagen 18. marts 2019
- de eksisterende regler for frit skolevalg i Frederiksberg Kommune følges
- der oprettes i skoleåret 2019-2020 i alt 30 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2019 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 28, så oprettes der en ekstra klasse

Model 2:

- søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2019-2020 imødekommes på skæringsdagen 18. marts 2019
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 1 (kvotientgrænse 24) med skæringsdatoen 18. marts 2019,
- der oprettes i skoleåret 2019-2020 i alt 29 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2019 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 28, så oprettes der en ekstra klasse

Model 3:

- søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2019-2020 imødekommes på skæringsdagen 18. marts 2019
- der opfyldes ønsker om anden skole end distriktsskolen efter gældende regler for frit skolevalg jf. model 1 (kvotientgrænse 26) med skæringsdatoen 18. marts 2019,
- der oprettes i skoleåret 2019-2020 i alt 29 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2019 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 28, så oprettes der en ekstra klasse

Model 4:

- søskendeønsker vedr. 0. klasser i skoleåret 2019-2020 imødekommes på skæringsdagen 18. marts 2019
- alle ønsker om anden skole end distriktsskolen imødekommes med skæringsdatoen 18. marts 2019,
- der oprettes i skoleåret 2019-2020 i alt 30 0. klasser
- såfremt elevtalsudviklingen i foråret 2019 medfører, at den gennemsnitlige klassekvotient i 0. klasserne på en eller flere skoler overstiger 28, så oprettes der en ekstra klasse

Bilag

Notat - oprettelse af 0 klasser 2019-20_v2

Status indskrevne 4. marts 2019

Punkt 95: Åben skolegård, Skolen ved Søerne

82.06.00-P20-6-18

Resume

I sagen præsenteres licitationsresultat, og der søges frigivelse af anlægssum på 5,3 mio.kr. til projektet Åben skolegård, Skolen ved Søerne, Niels Ebbesens Vej 10, der omhandler en udvidelse og åbning af skolegården. I projektet er også indarbejdet tiltag til håndtering af regnvand, og der er derfor afsat midler fra Frederiksberg Forsyning fra en rammebevilling til skybrudsprojekter, samt fra Undervisningsudvalgets anlægsprojekt Renoverings af skolegårde med klimatilpasning. Der søges derfor frigivelse anlægssum på 1,3 mio.kr. fra denne pulje i samme sag.

Beslutning

Magistraten og Undervisningsudvalget indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling på i alt 5,3 mio.kr. til anlægsprojektet Åben skolegård, Skolen ved Søerne, Niels Ebbesens Vej 10, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019
2. at der meddeles anlægsbevilling på i alt 1,3. mio.kr. til anlægsprojektet Renovering af skolegårde med klimatilpasning, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019
3. at licitationsresultatet godkendes og OKNygaard tildeles opgaven, og der indgås forhandling om de i sagen nævnte besparelsesforslag
4. at der afsættes rådighedsbeløb og anlægsbevilling i 2019 på 1,3 mio. kr. vedr. behov for tilpasning af budget, hvis takstfinansierede midler hæves
5. at der peges på finansiering af det afsatte rådighedsbeløb afsat til renovering af Ny Hollænderskolen. Rådighedsbeløbet til dette projekt tilpasses i forbindelse med budgetlægningen for 2020-2023.

Indstilling

Undervisningsudvalget indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling på i alt 5,3 mio.kr. til anlægsprojektet Åben skolegård, Skolen ved Søerne, Niels Ebbesens Vej 10, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019
2. at der meddeles anlægsbevilling på i alt 1,3. mio.kr. til anlægsprojektet Renovering af skolegårde med klimatilpasning, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019
3. at licitationsresultatet godkendes og OKNygaard tildeles opgaven, og der indgås forhandling om de i sagen nævnte besparelsesforslag
4. at der afsættes rådighedsbeløb og anlægsbevilling i 2019 på 1,3 mio. kr. vedr. behov for tilpasning af budget, hvis takstfinansierede midler hæves
5. at der peges på finansiering af det afsatte rådighedsbeløb afsat til renovering af Ny Hollænderskolen. Rådighedsbeløbet til dette projekt tilpasses i forbindelse med budgetlægningen for 2020-2023.

Sagsfremstilling

Med vedtagelsen af budget 2018-2021 blev der afsat i alt 5,8 mio.kr. til at udvide og åbne Skolen ved Søernes skolegård beliggende på Niels Ebbesens Vej 10. De 0,5 mio.kr. blev afsat til projektering i 2018, de resterende 5,3 mio.kr. til udførelse af projektet i 2019. Da projektet samtidig indeholder løsninger og tiltag til regnvandshåndtering, er der derfor samtænkt midler fra hhv. Frederiksberg Forsyning i en rammebevilling for skybrudsprojekter med 1,0 mio.kr. i 2019, samt Undervisningsudvalget pulje til Renovering af skolegårde med klimatilpasning med 1,3 mio.kr. i 2019. I alt er det samlede rådighedsbeløb for projektet 0,5 mio.kr. i 2018 og 7,6 mio.kr. i 2019.

Udbud

Projekteringen er varetaget af totalrådgiver ETN Arkitekter.

Entrepriseudbuddet er sket efter tilbudsloven i indbudt licitation, uden prækvalifikation, hvor 6 firmaer var indbudt. 5 firmaer har valgt at afgive tilbud. Tildelingen af opgaven sker ud fra tildelingskriteriet det økonomisk mest fordelagtige tilbud på grundlag af det bedste forhold mellem pris og kvalitet, med de angivne procentsatte underkriterier (vægtning):

- 1 Pris: 60%
- 2 Kvalitet 40%

I underkriterie 2 "Kvalitet" indgår følgende delkriterier med følgende vægtning: legepladsinventar 75% - proces og organisation 25%.

Den afholdte licitation tog udgangspunkt i det oprindelige anlægsbudget, der var som følger:

Håndværkerudgifter	Kr. 5.408.300
Uforudsete udgifter	Kr. 830.595
Honorar*	Kr. 1.029.925
For- og miljøundersøgelser mm.	Kr. 441.129
Leje af vej/p-pladser	Kr. 378.455 kr.
I alt	Kr. 8.088.404

* Honorar er både totalrådgiverhonorar og honorar for bygherrerådgivning

Licitation

Der er afholdt licitation d.15.februar. Der er indkommet 5 bud. Den foreløbige vurdering viser at 2 er ukonditionsmæssige og de resterende 3 ligger en del over det afsatte beløb. I bilaget Licitationsresultat fremgår en beskrivelse af de indkomne bud.

Alle de tre konditionsmæssige bud ligger et godt stykke over det forudsatte budget for håndværkerudgifter på 5,4 mio. Dette skyldes bl.a. meget svære funderingsforhold pga. blød bund og mere end 4 meter ned til fast grund. Herudover en udgift til anlæggelse af midlertidig skolegård på Niels Ebbesens Vej, som ikke var medregnet i det oprindelige budget, samt skærpede brandkrav og de dårlige funderingsforhold for vækstværket. De generelle anlægsarbejder er steget med ca. 0,5 - 1,2 % fra 1.kvartal i 2018. - dog er asfalt arbejder steget med 4 %.

For at gennemføre projektet indenfor det afsatte beløb til håndværkerudgifter er det derfor nødvendigt at tilpasse budget og projekt.

Håndværkerudgifter i oprindeligt budget	Kr. 5.408.300
OKNygaard tilbudssum fratrukket optioner og variable ydelser	Kr. 8.451.425
Behov for tilpasning af budget	Kr. 3.043.125

Det indstilles at entreprenørfirmaet OKNygaard tildeles opgaven, og der indgås forhandling med OKNygaard om et besparelsesforslag beløbende sig til 3,0 mio.kr.

Foreslåede besparelser:

Vækstværk og trappe	Kr. 1.251.151
Skur	Kr. 424.863
Mindre poster forbundet med vækstværk og skur	Kr. 143.335
Legeredskaber (boldbanebur, klatretårn, tunnel-rutsjebane, ly og svellemøbler)	Kr. 1.223.776
I alt	Kr. 3.043.125

Bevillingen for regnvandshåndterings projektet er afsat tidligt ud fra et skøn af skolegårdens størrelse og afledte potentiale for at håndtere regnvand. Det konkrete projekt håndterer imidlertid både vand fra skolegården og omkringliggende veje. Projektet håndterer således 540 m³ regnvand. Ud fra erfaringstal fra Lindevangsskolen vil dette projekts ramme for takstfinansierede midler kunne hæves fra 1,0 mio.kr. til min. 2,7 mio.kr. Dette forelægges på styregruppemøde i Frederiksberg Forsyning d.13.3.2019.

Efter Frederiksberg Forsynings styregruppemøde d.13.3.2019 vides det med sikkerhed, hvorvidt rammen for takstfinansierede midler kan hæves fra 1,0 mio.kr. til min. 2,7 mio.kr. I så fald forventes, det at Frederiksberg Kommune

kan indgå en tillægskontrakt med OKNygaard på en del af de foreslåede besparelser i samarbejde med Børne- og Ungeområdet.

Håndværkerudgifter i oprindeligt budget	Kr. 5.408.300
OKNygaard tilbudssum fratrukket optioner og variable ydelser	Kr. 8.451.425
Behov for tilpasning af budget	Kr. 3.043.125
Hvis rammen for takstfinansierede midler fra Frederiksberg Forsyning kan hæves fra 1,0 mio.kr. til 2,7 mio.kr.	Kr. 1.700.000
Behov for tilpasning af budget, hvis takstfinansierede midler hæves	Kr. 1.343.125

Der har været afholdt møde med skolens ledelse og bestyrelse torsdag den 27. februar 2019. På udvalgsmøde vil der blive givet en tilbagemelding.

Projektet

Der indrettes 2 særlige zoner i skolegården.

Zone 1 - Boldområdet - højintensitetszone.

Zone 3 - "Løvskov" og "Dybet" - Mod Vodroffslund etableres tydelig markering af skolegårdens afslutning med betonplinte mod vejen. Dette område kaldes "Løvskov" og er en zone med stille aktiviteter ud mod Vodroffslund. Terrænet fra midt skolegården til Løvskov forsænkes hvormed der skabes en kant på 1.3 m.

Den sidste zone - Zone 2 - "Vækstværket" er en aktivitetstrappe/overdækning, op ad nabogavlen, udtages af projektet i sin nuværende udformning.

Se bilag til Partshøring og Naboorientering.pdf (zone 2 på side 2 i bilaget udføres ikke)

Klimasikring

Projektet har til formål at indgå i kommunens klimasikringsstrategi, og arealet vil fremover kunne opmagasinere og forsinke 540 m³ overfladevand fra skolens matrikel og det nære lokalområde. Regnvandsforsinkelsen foretages i et serieforbundet system af tre magasiner/bassiner anlagt over og under jorden. Både dybet og boldbanen indgår i dette system.

Dialogproces

Projektet omkring åbning af skolegården er udviklet i en grundig inddragelsesproces med skolens aktører, samt de inviterede naboer i nærområdet i løbet af 2017-18. Der har gennemgående været en positiv stemning på møderne med gode bidrag til projektet og mange afklarende spørgsmål. Der har været udtrykt bekymring ift. trafiksikkerhed samt "lyssky" aktivitet i skolegården efter mørkets frembrud. Dette er søgt håndteret i projektet med deltagelse af SSP konsulent og nærpolti ved to møder, og orientering om hvordan indberetning af uregelmæssigheder foretages. Der er ikke over de seneste år registreret rapporter i området. Fra SSP og nærpoltiets side er der positive forventninger til åbning af skolegården i forhold til øget tilgængelighed for forbipasserende og øget sikkerhedsbelysning. Orientering, samt invitation til deltagelse i møder, er blevet fremsendt via e-boks til naboer i nærområdet samt via opslag i opgange og på forældreintra via skolen.

Naboorientering og partshøring og politiske forelæggelser

Der er udsendt naboorientering og partshøring 24.01.2019. Der er indkommet 9 hørings svar. De primære emner i hørings svarene er bekymring vedr. lyd og lysgener, fare for øget indbrudsrisiko fra vækstværket og bekymring vedr. fare for forringelse af ejendoms værdi ved øget aktivitet og larm i gården. Stillingtagen til dispensationer fra lokalplan 107 & 158 samt lysanlæg og boldbur bliver forelagt i By og Miljøudvalget efter forhandling med entreprenøren. Dette er de dele af projektet, som kræver byggetilladelse og politisk forelæggelse. Resten af skolegårdsprojektet er et renoveringsprojekt, som ikke kræver særskilt tilladelse.

Sag vedrørende den midlertidige skolegård, som bliver anlagt på Niels Ebbesens Vej, bliver forelagt på By-og Miljøudvalget d.11. marts 2019.

Dispensation fra lokalplan 107 og 158

Den åbne skolegård betyder, at det grønne areal på Vodroffslund kommer til at fungere som en del af skolegården i skoletiden. Da arealet er omfattet af lokalplan 107, som udlægger området til boligformål, skal der dispenseres fra lokalplanen til at anvende arealet som en del af skolegården. Lokalplan 158 er en temalokalplan, som giver mulighed for at åbne skoler og institutioners friarealer helt eller delvis for offentligheden. Det kræver en godkendelse - formelt i form af en dispensation - fra lokalplanen at åbne den enkelte skolegård.

Trafiksikkerhed og parkering

Vodroffslund er en ensrettet, stille vej og anvendes fortrinsvis af de beboere som parkerer i gaden. Der stilles ikke forslag om ændret vejstatus af Vodroffslund til Shared Space således at vejens areal inddrages som legeareal. Dog opsættes med anbefaling om en hastighedsbegrænsning på 30 km pr. t. som på Niels Ebbesens Vej. Der stilles ikke forslag om ændret antal parkeringspladser.

Lys i skolegården

For at øge trygheden i forbindelse med åbningen af skolegården, opsættes fire lysmaster med fire spots på hver (en enkelt med tre spots). Masternes højde bliver på 5,8 m. Der monteres skærme på spots mod vejen, så naboer ikke blændes. Der etableres styring, så lysstyrken kan sænkes kl. 21. Der etableres tre uplights under de tre største træer. En effektbelysning som fremhæver de smukke træ kroner. Uplights kan slukkes helt efter kl. 21.

Sikkerhed

SSP - det tværfaglige samarbejde mellem skolerne, de sociale myndigheder og politiet vurderer, at åbningen af skolegården og sikkerhedsbelysningen, vil have en hæmmende effekt på evt. lyssky aktiviteter i skolegården udenfor skolegårdens åbningstid.

Tidsplan

Totalrådgiver har udarbejdet hovedprojekt med licitation d. 15. februar 2019. Efter politisk vedtagelse i Kommunalbestyrelsen den 18. marts 2019 og kontrahering, planlægges byggeriets opstart ultimo marts. Ibrugtagningen af skolegården er planlagt til efter sommerferien, primo august 2019.

Børne- og Ungeområdet samt By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

Forvaltningen vurderer, at åbningen mod Vodroffslund og det grønne område vil kunne tilgodese skolens behov for udvidelse og begrønning samtidig med at skolegårdens udtryk mod Vodroffslund forbedres. Samtidig vurderer forvaltningen at projektet på trods af besparelsen vil være en væsentlig forbedring af både skolens forhold og byrummet for kvarterets beboere.

Økonomi

Den samlede anlægssum til projektet Åben skolegård, Skolen ved Søerne, Niels Ebbesens Vej 10 udgør 0,5 mio.kr. i 2018 og 5,3 mio.kr. i 2019, i alt 5,8 mio.kr. Der blev i 2018 bevilget 0,5 mio.kr. til projektering. Med denne sag søges de resterende 5,3 mio.kr. bevilget til projektet, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019.

Projektet samtænkes med midler fra Frederiksberg Forsyning i en rammebevilling for skybrudsprojekter, i alt 1,0 mio.kr. i 2019, samt 1,3 mio.kr. fra Undervisningsudvalget pulje til Renovering af skolegårde med klimatilpasning med 1,3 mio.kr. i 2019. Puljen til renovering af skolegårde med klimatilpasning udgør i 2019 3,375 mio.kr., heraf er de 1,3 mio.kr. tiltænkt Skolen ved Søerne. Med denne sag søges derfor de 1,3 mio.kr. bevilget fra puljen, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Undervisningsudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling til Undervisningsudvalget den 4. marts 2019

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. der meddeles anlægsbevilling på i alt 5,3 mio.kr. til anlægsprojektet Åben skolegård, Skolen ved Søerne, Niels Ebbesens Vej 10, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019

2. der meddeles anlægsbevilling på i alt 1,3. mio.kr. til anlægsprojektet Renovering af skolegårde med klimatilpasning, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019
3. licitationsresultatet godkendes og OKNygaard tildeles opgaven, og der indgås forhandling om de i sagen nævnte besparelsesforslag

Indstilling 4. marts 2019, pkt. 43:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. der meddeles anlægsbevilling på i alt 5,3 mio.kr. til anlægsprojektet Åben skolegård, Skolen ved Søerne, Niels Ebbesens Vej 10, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019
2. der meddeles anlægsbevilling på i alt 1,3. mio.kr. til anlægsprojektet Renovering af skolegårde med klimatilpasning, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019
3. licitationsresultatet godkendes og OKNygaard tildeles opgaven, og der indgås forhandling om de i sagen nævnte besparelsesforslag

Bilag

Bilag til partshøring og naboorienteringpdf

Bev. Åben skolegård Skolen ved Søerne

Punkt 96: Forslag til Spildevandsplan 2019-2031

06.00.05-G01-2-16

Resume

By-, Kultur-, og Miljøområdet har på baggrund af By- og Miljøudvalgets temadrøftelse om indholdet af spildevandsplanen - 30. oktober 2017 - udarbejdet et forslag til Spildevandsplan 2019 - 2031. Planen opsætter vision, mål og strategier samt indsats for området i planperioden 2019-2031 indenfor 6 temaer; Afkobling af regnvand, Serviceniveau under regn, Vandkvalitet og rensning af spildevand, Klimatilpasset byudvikling, Klimavenligt og bæredygtigt kloaksystem samt temaet Organisering og Styring. Planen er udarbejdet i samarbejde med Frederiksberg Kloak A/S. By- og Miljøudvalget skal tage stilling til om forslaget med tilhørende miljøvurdering skal sendes i 8 ugers høring. Derudover skal udvalget drøfte finansieringen, som følge af merudgifter til udmøntning af planen, på årligt 0,93 mio. kr. fra 2020.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at forslag til Spildevandsplan 2019-2031 med tilhørende miljøvurdering godkendes og sendes i 8 ugers høring, idet visionen for serviceniveau justeres, så den omfatter forbedringer af eksisterende serviceniveau og der i planen refereres til den forebyggende indsats i forhold til miljøskadelige stoffer, der løber i spildevandsnettet,

Magistraten besluttede, at finansieringen som følge af merudgifter på 0,93 mio. kr. årligt fra 2020 til udmøntning af planen drøftes nærmere ved budgetforhandlingerne.

By- og Miljøudvalget anmodede om, at spildevandsplanen tilrettes med de vedtagne ændringer forud for Magistratens behandling af sagen.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at forslag til Spildevandsplan 2019-2031 med tilhørende miljøvurdering godkendes og sendes i 8 ugers høring, idet visionen for serviceniveau justeres, så den omfatter forbedringer af eksisterende serviceniveau og der i planen refereres til den forebyggende indsats i forhold til miljøskadelige stoffer, der løber i spildevandsnettet,
2. at finansieringen som følge af merudgifter på 0,93 mio. kr. årligt fra 2020 til udmøntning af planen drøftes.

Udvalget anmodede om, at spildevandsplanen tilrettes med de vedtagne ændringer forud for Magistratens behandling af sagen.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget tiltrådte på mødet den 4. marts 2019, at forslag til Spildevandsplan 2019-2031 med tilhørende miljøvurdering godkendes og sendes i 8 ugers høring, "idet visionen for serviceniveau justeres, så den omfatter forbedringer af det eksisterende serviceniveau, og der i planen refereres til den forebyggende indsats i forhold til miljøskadelige stoffer, der løber i spildevandsnettet. Udvalget anmodede om at planen tilrettes med de vedtagne ændringer forud for Magistratens behandling af sagen".

Der foretages på den baggrund følgende ændringer i forslaget:

Formuleringen af målet for serviceniveau under regn (under temaet Serviceniveau under regn, side 46-47 ændres således; Fra: Målet for serviceniveau under regn er, at spildevandssystemet skal være robust, funktionsdueligt og fremadrettet mindst leve op til det eksisterende niveau.

Til: Målet for serviceniveau under regn er, at spildevandssystemet skal være robust, funktionsdueligt og der skal fremadrettet arbejdes for at det eksisterende niveau forbedres.

Der tilføjes i planen følgende afsnit (side 48-50, under temaet vandkvalitet og rensning) i forhold til den forebyggende indsats i forhold til miljøskadelige stoffer i spildevandsnettet;

"Frederiksberg Kommune vil arbejde for, at der ikke udledes miljøskadelige stoffer til spildevandssystemet. Dette skal blandt andet ske ved forebyggende miljøtilsyn på virksomheder, ved meddelelse af spildevandstilladelser samt ved borgerrettet oplysning - f.eks. via kampagner i regi af BIOFOS."

Der foretages konsekvensrettelser i planen.

Oprindelig indstilling:

By- og Miljøudvalget havde den 30. oktober 2017 sammen med bestyrelsen for Frederiksberg Kloak A/S, en temadrøftelse om form og indhold af den kommende spildevandsplan. By- og Miljøudvalget tog i den sammenhæng "Orienteringen om Spildevandsplan 2019-2031 til efterretning". By-, Kultur-, og Miljøområdet har på den baggrund udarbejdet et konkret forslag til spildevandsplanen. Planen er udarbejdet i samarbejde med Frederiksberg Forsyning A/S og har løbende været koordineret med interessenterne i området, særligt Københavns Kommune og BIOFOS.

Områdets udfordringer

Det eksisterende kloaksystem på Frederiksberg er i dag stort set overalt et fællessystem, hvor alt spildevand håndteres i det samme system – også regnvand. Kloaksystemet er oprindeligt anlagt i perioden fra 1860 til 1900. Generelt er systemet i god stand, men kapaciteten er ikke øget. Spildevandssystemet står over for en række udfordringer i de kommende år, som spildevandsplanen skal tage højde for: Spildevandssystemet og renseanlæggene er under pres pga. klimaændringer med mere og kraftigere regn. De statslige vandområdeplaner forventes skærpet i fremtiden. Udledningen af kvælstof til Øresund forventes at skulle mindskes med 20 % frem mod 2027 for at forbedre vandkvaliteten. Københavns Kommune har en målsætning om bedre badevandskvalitet i blandt andet havnen, hvilket kan nødvendiggøre yderligere tiltag til reduktion af særligt de kystnære overløb. Serviceniveauet lever ikke op til det niveau, som efterhånden er normal standard i Danmark, "at opstigning af kloakvand til terræn maksimalt må ske én gang hvert tiende år. Det nuværende system er i stand til at håndtere mellem en to års og en ti års regnhændelse, afhængigt af, hvor serviceniveauet måles på Frederiksberg. Serviceniveauet er et udtryk for, hvor ofte spildevandet fra kloakken må forekomme på terræn og benyttes ved dimensionering af kloakken.

Planens vision, temaer, mål m.v.

Planen skal imødegå overnævnte udfordringer og desuden understøtte Frederiksbergstrategien og FN's Verdensmål i forhold til klimaindsatsen. Planen foreslår følgende vision for spildevandsplan-arbejdet:

"Frederiksbergs spildevandssystem skal være robust, sikre høj forsyningsikkerhed og tilpasses de fremtidige klimaændringer. God vandkvalitet skal fremmes for at beskytte natur og miljø. Det eksisterende system skal ikke udbygges men sammentænkes med det kommende skybrudssystem for at skabe synergi og sikre den mest bæredygtige og samfundsøkonomiske håndtering af spildevandet. Frederiksberg Kommune vil udvikle og anvende Smart City teknologier for at udnytte og styre det samlede system optimalt."

Visionen er konkretiseret i 6 temaer. Temaerne med tilhørende målsætninger er;

- Afkobling af regnvand: Der fastsættes et mål om, at 30 % af regnvandet (indenfor 30 år) skal afkobles kloakken fra det eksisterende fællessystem. Målet er foreløbigt og revideres efter udarbejdelse af en regnvandsplan.
- Serviceniveau under regn: Målet for serviceniveau under regn er, at spildevandssystemet skal være robust, funktionsdueligt og mindst leve op til eksisterende niveau.
- Vandkvalitet og rensning af spildevand: Kommunen vil arbejde for, at spildevand og regnvand håndteres miljømæssigt og samfundsøkonomisk forsvarligt, og badevandskvalitet fremmes, i det omfang det er økonomisk forsvarligt.
- Klimatilpasset byudvikling: Kommunen vil arbejde for, at klimatilpasning integreres i byudviklingen på en sådan måde, at kloakken aflastes mest muligt.
- Klimavenligt og bæredygtigt kloaksystem: Det er kommunens mål, at skybruds- og kloaksystem drives og vedligeholdes så bæredygtigt som muligt, hvor ressourcer i spildevandet på sigt udnyttes på renseanlæggene.
- Organisering og Styring: Kommunens mål er at skabe optimale rammer for fælles planlægning, koordinering og samarbejde om håndtering af spildevand i hovedstadsområdet.

Under hvert tema er der udarbejdet strategier og konkrete forslag til indsatser.

Indsatser i planperiode

Med Frederiksberg Skybrudsplan for i alt 2,2 mia. kr. vedtog kommunalbestyrelsen i 2015/2016, at der skal gennemføres mere end 200 anlægsprojekter over de næste 20 år. De konkrete indsatser i "Forslag til Spildevandsplan 2019-2031" omfatter i første omgang ikke yderligere anlægsprojekter, men er forslag til undersøgelser og udredninger, der senere kan medføre beslutninger om specifikke målfastsættelser og yderligere anlægsprojekter og omfatter blandt andet:

Udarbejdelse af en regnvandsplan til opfyldelse af afkoblingsmålet på område/ejendomsniveau, hvor mulighederne for genbrug, afkobling, nedsivning af regnvand nærmere vurderes. Udarbejdelse af hydrauliske helhedsplaner, hvor samspillet mellem skybrud- og spildevandssystem nærmere fastsættes. Evaluering af eksisterende kommunale skybrudsplaner. En afklaring af om eksisterende serviceniveau skal fastholdes eller ændres i samarbejde med Københavns Kommune. En afklaring af behovet for at begrænse særligt kystnære udløb i samarbejde med Københavns Kommune. En kampagne for genbrug af regnvand f.eks. til vanding. En undersøgelse af kommunale kloakkers tilstand. Udvikling af nye og innovative klimatilpasningsløsninger i relation til byudvikling.

Indsatserne f.eks. regnvandsplan og serviceniveauanalyse vil være med til at sikre, at de kommende års mange anlægsprojekter kan gennemføres på et så oplyst grundlag som muligt, således at integrationen mellem skybruds- og spildevandssystem optimeres bedst muligt.

Udgifterne til undersøgelserne er i videst muligt omfang henlagt til Frederiksberg Kloak A/S, men en række af indsatserne f.eks. til Regnvandsplan, evaluering kommunale skybrudsplaner, undersøgelse af kommunale kloakkers tilstand vil kræve helt eller delvis kommunal deltagelse og medfinansiering. For hvert enkelt indsats er opgavefordelingen og udgifterne mellem kommunen og Frederiksberg Kloak A/S udspecificeret - under de 6 temaer i forslaget. Overordnet kan de mere tekniske indsatser som udgangspunkt finansieres af taksterne, mens indsatser der berører myndighedsforhold og borgerforhold eller er rent kommunale indsatser som udgangspunkt skal finansieres via de kommunale skatter.

Derudover indeholder spildevandsplanen en oversigt over de ca. 200 kombinerede skybruds-, og spildevandsprojekter, som blev besluttet i forbindelse med skybrudsplanerne og den efterfølgende rammeansøgning til Forsyningssekretariatet i 2016. Projekterne optages hermed formelt i henhold til lovgivningen i spildevandsplanen. Endelig fastsætter spildevandsplanen - som også den tidligere spildevandsplan 2011- 2022 – administrative retningslinjer og regler for forsyningen, kommunen, borgere og virksomhederne - "Hvad gælder for mig", i relation til håndtering af spildevand. Et væsentligt nytiltag i de administrative retningslinjer er, at det private kloaksystem ved nybyggeri fremadrettet skal forberedes for separering, når den offentlige kloaksystem planlægges herfor. Alternativt skal der ske afkobling af regnvand på egen grund.

Spildevandsplan 2019-2031 er miljøvurderet i overensstemmelse med "lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)". Det forventes generelt, at planen vil medvirke til en række positive effekter, blandt andet ved at bidrage til forbedret vandkvalitet i Øresund. Planens konkrete miljøpåvirkninger kan dog først vurderes nærmere, når mere specifikke planer og projekter for området udarbejdes.

By-, Kultur-, og Miljøområdet har udarbejdet et fyldestgørende resumé af planen, hvor førnævnte mål, strategier, indsatser, retningslinjer m.v. er nøjere beskrevet (jf. bilag Resumé).

By-, Kultur, og Miljøområdets vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at "Forslag til Spildevandsplan 2019-2031" opfylder kravene til den lovpligtige Spildevandsplan, som kommunen i henhold til miljøbeskyttelsesloven § 32 skal udarbejde. Planen vil i de kommende år være med til at sikre synergien mellem skybrudssystemet og spildevandssystemet, således at en omkostningsfuld udbygning af det eksisterende fælleskloaksystem undgås. Planen er i god overensstemmelse med de mål og intentioner, som øvrige aktører - særligt Københavns Kommune og BIOFOS - har i oplandet. Planen understøtter kommunens mål og strategier som anført i Frederiksbergstrategien - særligt temaet 'Klimabyen for fremtiden', og er med til fastlægge rammerne for Frederiksberg Kloak A/S for deres udførelse af forsyningsvirksomhed i henhold til Vandsektorloven.

En fuld gennemførelse af planens initiativer inden for planperioden medfører behov for en supplerende økonomi på 2,8 mio. kr. eller 0,93 mio. kr. årligt.

Planen kan i princippet godt gennemføres for et mindre årligt beløb, hvilket dog efter By-, Kultur-, og Miljøafdelingens vurdering, vil betyde en uhensigtsmæssig (langsommere) realisering og dermed dårligere kommunal styring og udvikling af hele spildevandsområdet, som i de kommende år står over for milliardinvesteringer.

Konsekvensen, såfremt de i spildevandsplanen foreslåede indsatser ikke gennemføres eller forsinkes, vil blandt andet være, at kommende takstfinansierede omkostningsfulde anlægsprojekter udført af enten Frederiksberg Forsyning A/S (spildevandstekniske anlæg) eller Frederiksberg Kommune (skybrudsprojekter) risikere at blive forsinket eller må udføres på et utilstrækkeligt oplyst grundlag.

Økonomi

De konkrete indsatser i Forslag til Spildevandsplan 2019-2031 omfatter i første omgang ikke yderligere anlægsprojekter, men er forslag til undersøgelser og udredninger, der senere kan føre til beslutninger om mere omkostningsfulde anlægsprojekter. Spildevandsområdet er helt overvejende takstfinansieret og omfatter såvel udgifter til skybrudsikring som traditionel spildevandshåndtering. Udgifterne i planforslaget til undersøgelserne mv. er i videst muligt omfang henlagt til Frederiksberg Kloak A/S og dermed takstfinansieret, men en række af indsatserne vil kræve kommunal deltagelse og medfinansiering, da de har myndighed og borgerrettet karakter. For hvert enkelt indsats er opgavefordelingen og udgiftsfordelingen mellem kommunen og Frederiksberg Kloak A/S nøje udspecificeret - jf. indsatsskemaerne under de 6 temaer i planforslaget.

Som det fremgår af planen kan en række indsatser finansieres inden for det nuværende budget. En række indsatser forudsætter imidlertid supplerende økonomi hos såvel Frederiksberg Kommune som Frederiksberg Kloak A/S. Behovet for supplerende økonomi fordeler sig således mellem Frederiksberg Kommune (FK) og Frederiksberg Kloak A/S (FKK):

Mio. kr.	FK	FKK
<u>Frakobling af regnvand fra kloakken</u>		
Udarbejdelse af regnvandsplan	0,50	1,00
Undersøgelse af mulighederne for at reducere mængden af uvedkommende vand	0,30	1,00
Gennemførelse af borgerrettet kampagne	0,20	
<u>Fastlæggelse af serviceniveau under regn</u>		
Afklaring af behov for justering af serviceniveau	0,30	0,50
Sikring af bedst mulige serviceniveau		1,00
<u>Vandkvalitet og rensning af spildevand</u>		
Gennemgang af kommunalt ejede vejbrønde og stikledninger	0,50	
Afklaring af behov for begrænsning af særligt kystnære overløb i samarbejde med København m.fl.		0,20
<u>Klimatilpasset byudvikling</u>		
Særligt tilpassede innovative klimatilpasningsløsninger	0,25	0,25
Indarbejdelse af regnvandshåndtering af hydrauliske helhedsplaner		1,00
<u>Bæredygtig vedligeholde og udbedring af kloaksystemet</u>		
		0,50
<u>Organisering og styring</u>		
Udvikling af spildevandsplanlægning	0,25	0,25
Cost-/benefit analyse og evaluering af skybruds- og klimaplaner	0,50	0,50
Sikring af takst-tillæg i FKKs budgetter		0,10
I alt 2020 - 2022	2,80	6,30
Gennemsnitligt årligt	0,93	2,10

Frederiksberg Kommune (skatfinansieret)

Planens skattefinansierede ekstraudgifter til undersøgelser og aktiviteter andrager ca. 2,8 mio. kr. i planperioden eller i gennemsnit 0,93 mio. kr. pr. år. Såfremt Puljen til Klimatilpasning (MILJØ) fra 2020 øges fra 2 til 2,93 mio. kr. årligt, i den resterende planperiode, vil de forslåede indsatser kunne gennemføres. Uden merbevilling vil udgifterne skulle afholdes indenfor de eksisterende rammer, hvilket vil betyde en langsommere realisering og dermed dårligere kommunal styring og udvikling af hele spildevandsområdet, som i de kommende år står over for milliardinvesteringer.

Frederiksberg Kloak A/S (takstfinansieret)

Planens forslag til indsatser anslås at medføre et ekstra udgiftsbehov for Frederiksberg Kloak A/S på 6,3 mio. kr. Udgifterne er medregnet i nedenstående takstprognose;

Der er foretaget et estimat for takstudviklingen for planperioden, og den forventes at betyde, at vandafledningsafgiften stiger med en faktor fire frem mod 2030. Dette betyder, at den forventede udgift for en familie i 2030, der bor i lejlighed på Frederiksberg med et vandforbrug på 80 m³ årligt vil være ca. 4.250 kr. inkl. moms (mod 1.099 kr. i dag). For en familie i egen (villa)bolig med et vandforbrug på ca. 170 m³ pr. år, vil udgiften være ca. 9.000 kr. pr. år (mod 2.355 kr. i dag). Stigningen er helt overvejende relateret til kommunalbestyrelsens tidligere beslutning i 2015/2016 om at etablere et skybrudsystem på Frederiksberg til i alt ca. 2,2 mia. kr..

Der knytter sig en række usikkerheder til de forventede omkostninger, som kan påvirke taksterne i perioden: Behovet for udbygning af renseanlæggene på grund af øget hydraulisk belastning og/eller nye myndighedskrav til f.eks. rensning for mikroplast. Etableringer af løsninger for at opnå bedre badevandskvalitet i havnen i samarbejde med Københavns Kommune kan medføre behov for nye fælles bassiner (af HOFOR/FF) ved Sydhavnen, Belvedere og ved Valby Strandpark, Kalvebod Brygge. Udarbejdelsen af en regnvandsplan for Frederiksberg kan desuden på sigt medføre øgede udgifter til afkobling af regnvand og til etablering af skybrudsprojekter i samarbejde med private parter. De samlede ekstra takstudgifter kan på langt sigt være på op til ca. 1 mia. kr., men vil kræve nye konkrete beslutninger inden effektivering. Evt. udgifter for grundejeren til afkobling af regnvand vil blive nærmere opgjort i forbindelse med udarbejdelse af regnvandsplanen, og vil blive søgt begrænset via tilskudsmuligheder m.v.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.
CS/NKJ

Historik

Indstilling 4. marts 2019, pkt. 84:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at forslag til Spildevandsplan 2019-2031 med tilhørende miljøvurdering godkendes og sendes i 8 ugers høring,
2. at finansieringen, som følge af merudgifter på 0,93 mio. kr. årligt fra 2020 til udmøntning af planen, drøftes

Bilag

Orientering BMU

RESUMÉ1

Indsatser FKFF

Miljøvurdering

Spildevandsplan 2019

Punkt 97: Anlægsprojekter i Frederiksberg Bymidte

05.05.00-G01-5-18

Resume

For at sikre den bedst mulige koordinering af budgetterne for projekterne i bymidten foreslår forvaltningen, at de nuværende fire budgetter til projekter samles til ét budget - Byrum i Frederiksberg Bymidte. Samtidig søges projekteringsmidlerne til projektet frigivet.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller,

- at der meddeles anlægsbevilling på 3,0 mio. kr. til projektering af anlægsprojektet finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019,
- at der overføres rådighedsbeløb på 2,5 mio. kr. fra 2019 til 2020 og 8,0 mio. kr. fra 2020 til 2021, med modpost på den negative anlægspulje,
- at budgetterne for anlægsprojekterne i Frederiksberg Bymidte samlet under ét budget – Byrum i Frederiksberg Bymidte.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling på 3,0 mio. kr. til projektering af anlægsprojektet finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019,
2. at der overføres rådighedsbeløb på 2,5 mio. kr. fra 2019 til 2020 og 8,0 mio. kr. fra 2020 til 2021, med modpost på den negative anlægspulje,
3. at budgetterne for anlægsprojekterne i Frederiksberg Bymidte samlet under ét budget – Byrum i Frederiksberg Bymidte.

Sagsfremstilling

I november 2018 tog By- og Miljøudvalget orienteringen om status for anlægsprojekter i Frederiksberg Bymidte til efterretning. For at få den bedst mulige koordinering af budgetterne for projekterne i bymidten, foreslår forvaltningen at samle de fire budgetter til ét budget for et samlet anlægsprojekt, der under navnet Byrum i Frederiksberg Bymidte skal sikre en koordinering af budgetterne for det samlede projekt.

Projektets delelementer er Lommepark ved Solbjergvej og Holger Tornøes Passage, omlægning af byrummet ved Frederiksberg Centret og nye byrum på Sylows Allé og Sylows Plads, herunder ny rampe til den eksisterende parkeringskælder under Frederiksberg Gymnasium. Delelementerne er nærmere beskrevet i orienteringen fra november 2018.

Forslagene for den endelige udformning af de enkelte delelementer - lommeparken, byrummet ved Frederiksberg Centret, Sylows Alle og Sylows Plads - vil fortsat blive fremlagt udvalget for endelig godkendelse.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

Forvaltningen vurderer, at ved at samle budgetterne for projekterne i bymidten vil det styrke koordineringen af projekterne i Frederiksberg Bymidte, idet de er naturligt sammenhængende. Projekterne hænger sammen på den måde, at især rampeprojektet og byrummene Sylows Allé og Sylows Plads vil bidrage til et mere attraktivt byliv, hvor der samtidig tages hensyn til trafikikkerheden for de mange mennesker, der vil benytte Cityringen og have destination i bymidten, f.eks. ved Frederiksberg Centret, uddannelsesinstitutioner, biograf eller Falkoner Centret. Projekterne vil også sammenhængende og sammen med forpladsen til Frederiksberg station bidrage med markante grønne elementer. Ved at samle budgetterne for projekterne sikres sammenhæng og koordinering af den samlede bymidte.

Økonomi

Der er i budget 2019 samlet afsat følgende beløb til projekterne i bymidten:

Projekt navn	Bevilling	B2019	B2020	TB 2019	TB 2020	TB 2021
--------------	-----------	-------	-------	------------	------------	------------

Ikke fordelt - Byrummet Solbjerg Øst (frivillig udbygningsaftale med Frederiksberg Centret)	400	3.000	5.000			
Byrum på Sylows Plads	0	4.000	15.000			
Sylows Alle	1.150	6.500	0			
Samles på "Sylows Alle", som omdøbes til "Byrum i Frederiksberg Bymidte"	1550	13.500	20.000	-2.500	-5.500	8.000

2019: 13,5 mio. kr.
2020: 20,0 mio. kr.
2021: 0,0 mio. kr.

Rådighedsbeløb og bevillinger foreslås samlet på projektet Byrummet Sylows Allé, der omdøbes til Byrum i Frederiksberg Bymidte. Derudover foreslås det, at der overføres rådighedsbeløb på 2,5 mio. kr. fra 2019 til 2020 og 8,0 mio. kr. fra 2020 til 2021. Årsagen til dette er, at rampeprojektet tager ca. 1 år at anlægge og først kan påbegyndes i 2020. Derudover kan byrummene på Sylows Allé og Sylows Plads først færdiggøres når rampen er etableret, hvilket bliver i 2021.

Efter overførslerne vil der være følgende beløb til rådighed:

2019: 11,0 mio. kr.
2020: 14,5 mio. kr.
2021: 8,0 mio. kr.

Der meddeles anlægsbevilling på 3,0 mio. kr. til projektering af projektet.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.
ML/BR

Historik

Indstilling 4. marts 2019, pkt. 86:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling på 3,0 mio. kr. til projektering af anlægsprojektet finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019,
2. at der overføres rådighedsbeløb på 2,5 mio. kr. fra 2019 til 2020 og 8,0 mio. kr. fra 2020 til 2021, med modpost på den negative anlægspulje.
3. at budgetterne for anlægsprojekterne i Frederiksberg Bymidte samles under ét budget - Byrum i Frederiksberg Bymidte.

Bilag

Bevillingsskema - Samling af anlægsprojekter i Frederiksberg Bymidte

Punkt 98: Godkendelse af disponering af midler til etablering af 200 bilparkeringspladser i 2019

05.09.00-G01-24-18

Resume

Forslag til disponering af midlerne til etablering af 200 bilparkeringspladser i 2019 fremlægges i nærværende sag til udvalgets godkendelse.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at forslaget til etablering af 200 nye bilparkeringspladser i 2019 i henhold til budgetaftalen, og at den i sagen foreslåede disponering godkendes, idet de konkrete projektforslag inden gennemførelse skal have været forelagt udvalget,
2. at der omplaceres røddighedsbeløb på 5,0 mio. kr. fra Byrummet Solbjerg Åst til projektet,
3. at der meddeles anlægsbevilling på 6,3 mio. kr. til etableringen af 200 parkeringspladser i 2019 finansieret af det til formålet afsatte røddighedsbeløb samt røddighedsbeløb nævnt ovenfor.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at forslaget til etablering af 200 nye bilparkeringspladser i 2019 i henhold til budgetaftalen, og at den i sagen foreslåede disponering godkendes, idet de konkrete projektforslag inden gennemførelse skal have været forelagt udvalget,
2. at der omplaceres røddighedsbeløb på 5,0 mio. kr. fra Byrummet Solbjerg Åst til projektet,
3. at der meddeles anlægsbevilling på 6,3 mio. kr. til etableringen af 200 parkeringspladser i 2019 finansieret af det til formålet afsatte røddighedsbeløb samt røddighedsbeløb nævnt ovenfor.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budget 2019 blev det vedtaget, at det fremover skal være lettere for borgere og besøgende på Frederiksberg at finde en parkeringsplads. Det er en videreførelse af indsatsen der startede i 2018 med etablering af 229 nye bilparkeringspladser og som fortsattes i 2019. Målet er, at der i 2019 anlægges 200 flere bilparkeringspladser i byen. Det er mange nye pladser, som vil gøre en mærkbar forskel. Bilparkeringspladserne tænkes i videst muligt omfang ind i større klimatilpasningsprojekter og andre projekter i byrummene.

Å

Disponering

I tråd med den besluttede målsætning om etablering af 200 flere bilparkeringspladser på terræn i indeværende år, er der udarbejdet en disponering til opfyldelse af målsætningen.

Å

Vej	Antal bilparkeringspladser	Økonomi [kr.]
Bülowsvej (skybrudsprojekt)	24	1.200.000
Aksel Møllers Have (metroprojekt)	34	-
Julius Valentiners Vej, P.G. Ramms Allé og Philip Schous Vej (Klimatilpasningsprojekt)	49	1.500.000
Sprogøvej (klimatilpasningsprojekt)	7	200.000
Langelandsvej	28	1.300.000
Marielystvej	25	600.000
Mariendalsvej (klimatilpasningsprojekt)	5	150.000
Solbjergvej	10	450.000
Kammasvej (klimatilpasningsprojekt)	3	200.000
Gammel Kongevej (busfremkommelighedsprojekt)	30	900.000
Mindre projekter som følge af borgerhenvendelser	15	500.000
Sum	230	7.000.000

Alle nye parkeringspladser, der etableres i 2019 tåles med i forhold til at realisere målet om at etablere 200 parkeringspladser. Det gælder også pladser der tidligere har været nedlagt og nu nyetableres jf. sag nr. 89 på By- og

Miljøudvalgets møde den 12. marts 2018. Derfor tages Langelandsvej og Aksel Møllers Have også med de ovenstående 230 bilparkeringspladser.

Å

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at de disponerede bilparkeringspladser vil bidrage til at opnå kommunens målsætning om, at det skal være lettere at finde en parkeringsplads.

I forbindelse med detailprojekteringen af bilparkeringspladserne, kan det endelige antal bilparkeringspladser blive korrigeret, hvorfor der er planlagt med mere end 200 bilparkeringspladser.

Såfremt det bliver nødvendigt med en egentlig ændring i disponeringen, vil der blive forelagt en sag for udvalget med en revision af disponeringen.

Økonomi

Der er afsat 2,0 mio. kr. til etablering af flere bilparkeringspladser i 2019 i forbindelse med vedtagelsen af budget 2019.

Å

Der er afsat 5,0 mio. kr. på byrummet Solbjergvej, samt til køb af private parkeringspladser. Dette køb kan ikke gennemføres og beløbet overføres derfor til projektet 200 bilparkeringspladser i 2019.

Å

Der er samlede samlet rådighedsbeløb på 7,0 mio. kr.

Å

Der er tidligere bevilget 0,7 mio. kr. til projektet.

Å

Det foreslås, at der meddeles anlægsbevilling på de resterende 6,3 mio. kr. til etableringen af 200 bilparkeringspladser jf. tabel ovenfor.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

ML/BR

Historik

Indstilling 4. marts 2019, pkt. 87:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at forslaget til etablering af 200 nye bilparkeringspladser i 2019 som beskrevet nedenfor godkendes,
2. at der omplaceres rådighedsbeløb på 5,0 mio. kr. fra Byrummet Solbjerg, samt til projektet,
3. at der meddeles anlægsbevilling på 6,3 mio. kr. til etableringen af 200 Parkeringspladser i 2019 finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb samt rådighedsbeløb, som nævnt ovenfor.

Bilag

Bevillingsskema 200 bilparkeringspladser

Punkt 99: Etablering af parkeringsplads i henhold til regler om parkeringsfonden - Langelands Plads p-kælder

05.09.00-G01-5-19

Resume

Der er indbetalt en række midler til kommunes parkeringsfond. Nogle af indbetalingerne foreslås disponeret til 47 bilparkeringspladser i parkeringskælderen på Langelands Plads. Udvalget skal tage stilling til den foreslåede disponering.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at der disponeres som foreslået til anlæg af 47 bilparkeringspladser i parkeringskælderen på Langelands Plads,
2. at der i 2019 afsættes rådighedsbeløb og meddeles anlægsindtægtsbevilling på 10.716.000 kr. vedrørende projektet parkeringskælder på Langelands Plads, modsvaret af tilsvarende merudgift under forskydninger i kortfristet gæld vedr. p-fonden.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at der disponeres som foreslået til anlæg af 47 bilparkeringspladser i parkeringskælderen på Langelands Plads,
2. at der i 2019 afsættes rådighedsbeløb og meddeles anlægsindtægtsbevilling på 10.716.000 kr. vedrørende projektet parkeringskælder på Langelands Plads, modsvaret af tilsvarende merudgift under forskydninger i kortfristet gæld vedr. p-fonden.

Sagsfremstilling

Kommunen har en parkeringsfond, hvortil bygherre efter dispensation for etablering af bilparkeringspladser på egen grund, indbetaler et beløb til etablering af bilparkeringspladser på offentlige areal. Når bilparkeringspladserne anlægges på offentligt areal, bidrager det indbetalte beløb med halvdelen af etableringsprisen. Kommunen betaler den anden halvdel. Den private indbetaling er takstreguleret efter byggeriets beliggenhed, dog indbetales i dag 262.020 kr. pr. bilparkeringsplads. Det er en forudsætning, at pladserne anlægges indenfor maksimalt 1,5 km fra ejendommen i fugleflugtlinje. Bilparkeringspladserne skal være etableret inden 5 år efter byggetilladelsen.

I forbindelse med anlæg af parkeringskælderen på Langelands Plads er der etableret 207 offentlige bilparkeringspladser, hvor det er muligt at finansiere 47 pladser med midler indbetalt til parkeringsfonden og med kommunale midler, som allerede er afholdt i forbindelse med byggeriet, jf. nedenfor.

Det har kostet ca. 456.000 kr. pr. stk. at etablere bilparkeringspladserne i parkeringskælderen, i alt 21.432.000 kr. for 47 pladser, som allerede forlods er afholdt i budgettet til etablering af parkeringskælderen. Der er indbetalt parkeringsfondsmidler på i alt 12.314.940 kr. Kommunen skal efter parkeringsfondsregulativet betale mindst halvdelen af udgiften, mens resten betales af p-fonden. Der er ikke budgetlagt med hverken indbetalinger til eller anvendelse af midler fra p-fonden. Indbetalingen er oprindelig indtægtsført som forskydning på kortfristet gæld og tilført kassen.

Udgifterne til etablering af p-pladserne er afholdt på projektet vedrørende parkeringskælderen under Langelands Plads, som er finansieret ved indgåelse af en finansiel leasingkontrakt, hvorfor de direkte anlægsomkostninger i anlægsfasen ikke afholdes af kommunen, men er deponeret i takt med anlægsudgifternes afholdelse. Og når arbejdet er endeligt opført betaler kommunen en årlig leasingudgift til leasingselskabet.

Indbetaling til parkeringsfonden:

Der er foretaget indbetalinger fra:

Adresse/Ejer	Antal p-pladser	Forfald	Kr.
Nyelandsvej 53-63/Nordre Fasanvej 48	5	02.04.2019	1.310.100
Falkoner Allé 54, 1. sal	1	20.08.2019	262.020
Smallegade 43 A-B	1	30.04.2019	262.020
Kronprinsesse Sofies Vej 12	1	12.05.2020	262.020

Danasvej 30	5	27.11.2020	1.310.100
Gammel Kongevej 96	1	09.11.2020	262.020
Mathildevej 22A Stuen, 1. og 2. sal	3	21.09.2020	786.060
H.C. Ørsteds Vej 61, 4. sal	1	25.01.2021	262.020
Forchhammersvej 24-26	4	01.06.2021	1.048.080
Gammel Kongevej 105, 5. sal	1	16.06.2021	262.020
Johnstrups Alle 2	1	10.07.2021	262.020
Dronning Olgas Vej 1	3	29.08.2021	786.060
Hollændervej 17/Dr. Priemes Vej 2	4	16.09.2021	1.048.080
Allegade 18/Hollændervej 26-28	3	01.12.2021	786.060
Nyelandsvej 10, Tagbolig	1	11.01.2022	262.020
Godthåbsvej 32B, 1. th.	1	05.09.2022	262.020
Thorvaldsensvej 3	5	12.12.2022	1.310.100
Steenwinkelsvej 12	2	23.05.2022	524.040
Triangelhus(Gammel Kongevej 107)	1	14.10.2022	262.020
Steenwinkelsvej 12 st	1	16.03.2023	262.020
Godthåbsvej 58,2.th.	1	07.05.2023	262.020
H.C.Ørstedsvej 70,1.th.	1	20.08.2023	262.020

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at parkeringspladserne i parkeringskælder er egnede pladser i forhold til bestemmelserne for parkeringsfonden, samt at kommunen med denne anvendelse får mest ud af de indbetalte midler.

Økonomi

Der er i budgettet afsat midler til etablering af parkeringskælder under Langelands Plads, hvor alle 207 pladser er offentlige, og det derfor er muligt at finansiere 47 pladser delvist af indbetalte midler til parkeringsfonden. Herved nedbringes kommunens gæld til P-fonden tilsvarende.

Adresse/Ejer	Antal p-pladser	Indbetalt til parkeringsfonden	Anlægges	Udgift til p-pladsen	Tilbagebetaling
Nyelandsvej 53-63/Nordre Fasanvej 48	5	1.310.100	Parkeringskælder - Langelands Plads	2.228.000	170.100 kr. (1.310.100 kr. - 1.140.000 kr.)
Falkoner Allé 54, 1. sal	1	262.020	Parkeringskælder - Langelands Plads	456.000	34.020 kr. (262.020 kr. - 228.000 kr.)
Smallegade 43 A-B	1	262.020	Parkeringskælder - Langelands Plads	456.000	34.020 kr. (262.020 kr. - 228.000 kr.)

Kronprinsesse Sofies Vej 12	1	262.020	Parkeringskælder - Langelands Plads	456.000	34.020 kr. (262.020 kr. - 228.000 kr.)
Danasvej 30	5	1.310.100	Parkeringskælder - Langelands Plads	2.228.000	170.100 kr. (1.310.100 kr. - 1.140.000 kr.)
Gammel Kongevej 96	1	262.020	Parkeringskælder - Langelands Plads	456.000	34.020 kr. (262.020 kr. - 228.000 kr.)
Mathildevej 22A Stuen, 1. og 2. sal	3	786.060	Parkeringskælder - Langelands Plads	1.368.000	102.060 kr. (786.060 kr. - 684.000 kr.)
H.C. Ørsteds Vej 61, 4. sal	1	262.020	Parkeringskælder - Langelands Plads	456.000	34.020 kr. (262.020 kr. - 228.000 kr.)
Forchhammersvej 24-26	4	1.048.080	Parkeringskælder - Langelands Plads	1.824.000	136.080 kr. (1.048.080 kr. - 912.000 kr.)
Gammel Kongevej 105, 5. sal	1	262.020	Parkeringskælder - Langelands Plads	456.000	34.020 kr. (262.020 kr. - 228.000 kr.)
Johnstrups Alle 2	1	262.020	Parkeringskælder - Langelands Plads	456.000	34.020 kr. (262.020 kr. - 228.000 kr.)
Dronning Olgas Vej 1	3	786.060	Parkeringskælder - Langelands Plads	1.368.000	102.060 kr. (786.060 kr. - 684.000 kr.)
Hollændervej 17/Dr. Priemes Vej 2	4	1.048.080	Parkeringskælder - Langelands Plads	1.824.000	136.080 kr. (1.048.080 kr. - 912.000 kr.)
Frederiksberg Allegade 18/Hollændervej 26- 28	3	786.060	Parkeringskælder - Langelands Plads	1.368.000	102.060 kr. (786.060 kr. - 684.000 kr.)
Nyelandsvej 10, Tagbolig	1	262.020	Parkeringskælder - Langelands Plads	456.000	34.020 kr. (262.020 kr. - 228.000 kr.)
Godthåbsvej 32B, 1. th.	1	262.020	Parkeringskælder - Langelands Plads	456.000	34.020 kr. (262.020 kr. - 228.000 kr.)
Thorvaldsensvej 3	5	1.310.100	Parkeringskælder - Langelands Plads	2.228.000	170.100 kr. (1.310.100 kr. - 1.140.000 kr.)
Steenwinkelsvej 12	2	524.040	Parkeringskælder - Langelands Plads	912.000	68.040 kr. (524.040 kr. - 456.000 kr.)

Triangelhus(Gammel Kongevej 107)	1	262.020	Parkeringskælder - Langelands Plads	456.000	34.020 kr. (262.020 kr. - 228.000 kr.)
Steenwinkelsvej 12 st	1	262.020	Parkeringskælder - Langelands Plads	456.000	34.020 kr. (262.020 kr. - 228.000 kr.)
Godthåbsvej 58,2.th.	1	262.020	Parkeringskælder - Langelands Plads	456.000	34.020 kr. (262.020 kr. - 228.000 kr.)
H.C.Ørstedes Vej 70,1.th.	1	262.020	Parkeringskælder - Langelands Plads	456.000	34.020 kr. (262.020 kr. - 228.000 kr.)

Det koster 456.000 kr., at etablere en bilparkeringsplads i parkeringskælderens under Langelands Plads. Kommunen modtager en indtægt på 262.020 kr. fra P-fonden pr. bilparkeringsplads i alt 12.314.940 kr. for 47 bilparkeringspladser, så kommunens reelle udgift vil være 228.000 kr. pr. plads i alt 10.716.000 kr., som indgår i de samlede udgifter til etableringen af parkeringskælderens på Langelands Plads. Det foreslås, at der i 2019 afsættes rådighedsbeløb og meddeles indtægtsbevilling på 10.716.000 kr. vedrørende p-pladser etableret på Langelands Plads via p-fondsmidler, modsvaret af tilsvarende forskydning på kontoen for Parkeringsfond (finansforskydning på konto 08.44).

I forhold til de indbetalte midler til parkeringsfonden, jf. ovenfor på de 12.314.940 kr. vil der efter overførsel af de 10.716.000 kr. skulle tilbagebetales forskellen på 1,6 mio. kr. Tilbagebetalingen vil ske fra kontoen for p-fonden på det finansielle område og vil blive indarbejdet i 1. forventet regnskab 2019.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

JBS/SV

Bilag

Bevillingsskema - Parkeringsfonden - Langelands Plads p - kælder

Punkt 100: Disponering af midler til energirenovering og vedligehold af kommunale ejendomme 2019 - 2 af 2

82.07.00-G01-12-16

Resume

I forlængelse af den tiltrådte indstilling om disponering af 25,5 mio. kr. til energirenovering og vedligehold af kommunale ejendomme 2019, behandlet på kommunalbestyrelsesmødet den 3. december 2018, forelægges i det følgende, forslag om at udmønte den resterende del af puljen til energirenovering og vedligehold af kommunale ejendomme på 4,5 mio. kr.

Beslutning

Magistraten og Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller, at der afsættes bevilling og rådighedsbeløb for i alt 4,5 mio. kr. finansieret af puljen til energirenovering og vedligehold af kommunale ejendomme 2019 til de i sagen specificerede arbejder.

Indstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller, at der afsættes bevilling og rådighedsbeløb for i alt 4,5 mio. kr. finansieret af puljen til energirenovering og vedligehold af kommunale ejendomme 2019 til de i sagen specificerede arbejder.

Sagsfremstilling

Med henblik på at sikre de kommunale ejendomme en længere levetid og en rimelig vedligeholdelsesstand, har der igennem en årrække været afsat en særlig pulje til renovering og vedligeholdelsesarbejder af kommunale og selvejende institutionsbygninger.

Der er i 2019 afsat 30 mio. kr. i en pulje til energirenovering og vedligehold af kommunale ejendomme. Puljens formål er at kombinere vedligehold med energieffektiviseringer. I sagen indstilles det, at der afsætter bevilling af rådighedsbeløbet til specificerede vedligeholdelsesprojekter for i alt 4,5 mio. kr.

Siden forelæggelsen af sagen for udmøntning af første del af puljen, har By-, Kultur- og Miljøområdet kvalificeret arbejderne på Bakkehuset.

For Bakkehuset er der udarbejdet en samlet helhedsrenovering, som giver faciliteterne og bygningen et nødvendigt løft under hensyntagen til bygningens fredningsstatus. Det samlede projekt vil både hæve vedligeholdelsesstanden væsentligt samtidig med, at ejendommen energioptimeres, sikres mod skybrud, skalsikres, og desuden får bedre rammer for at drive museum.

Det samlede projekt for Bakkehuset forventes at koste 6,5 mio. kr., hvoraf finansieringen fra puljen til energirenovering og vedligehold alene finansierer arbejder på klimaskærmen og de tekniske installationer og beløber sig til henholdsvis 3 mio. kr. i 2019 og 2,2 mio. kr. i 2020. De resterende midler, som primært dækker over den indvendige vedligeholdelse finansieres særskilt af Bakkehuset.

I forbindelse med det verserende anlægsprojekt af Damsøbadet foreslås det, at der i 2019 afsættes midler til samtidigt at udnytte muligheden for at få udbedret nogle betonskader på de bærende søjler i svømmehallen, som i sig selv vil kræve en nedlukning af svømmehalsfunktionen, hvorfor det ville være hensigtsmæssigt at lave disse arbejder samtidig med anlægsprojektet. Herudover foreslås det yderligere at få udskiftet de sidste vinduer, som mangler udskiftning på bygningen. Efter denne vinduesudskiftning vil vinduesfacaderne fremstå med en ensartet vedligeholdelsesstand.

For de resterende 0,2 mio. kr. af de afsatte 4,5 mio. kr. i 2019, foreslår forvaltningen at udskifte automatiske brandalarmeringsanlæg (ABA-Anlæg) på to af de kommunale børneinstitutioner samt at hæve budgettet for nogle enkelte projekter på Skolen ved Bülowvej, som indgik i den forrige indstilling fra december. Disse har siden vist sig at være dyrere end først estimeret.

Nedenfor er kort beskrevet de enkelte vedligeholdelsesprojekter. Alle projekterne forventes gennemført i 2019.

Idræt og kultur (BKM)

Bakkehuset, Rahbeks Allé 23
Projektet vil indeholde:

3,0 i mio. kr.

- Energioptimering af klimaskærm
- Etablering af forsatsruder og istandsættelse af vinduer og døre
- Fugtsikring af fundament
- Reparation og udbedring af kloak
- Udbedring og opgradering af brand- og sikringsinstallationer
- Udskiftning af elinstallationer
- Energioptimering og udbedringer af vand- og varmeinstallationer

Damsøbadet, Sønderjyllands Allé 6

1,0 i mio. kr.

Projektet vil indeholde:

- Udskiftning vinduer og lysninger
- Betonreparation af bærende konstruktioner

Daginstitutioner (BUO)

Platangården (vuggestue), Carit Etlars Vej 17

0,1 i mio. kr.

Projektet vil indeholde:

- Udskiftning af ABA-anlæg

Regnbuen, Børneringens børnehus, Orla Lehmanns Vej 5

0,1 i mio. kr.

Projektet vil indeholde:

- Udskiftning af ABA-anlæg

Skoler, SFO'er og klubber (BUO)

Skolen ved Bülowvej, Fuglevangsvej 5

0,3 i mio. kr.

Projektet vil indeholde:

- Genopretning af sokkel
- Gennemgang og malerbehandling af vinduer

Udbud

Frederiksberg Kommune indgik i januar 2018 rammeaftaler for fagentrepriser med en række eksterne entreprenører. Disse rammeaftaler benyttes ved udførelse af de valgte projekter, hvor disse kan udføres i fag- eller hovedentreprise.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at der med disse arbejder opnås et nødvendigt løft i enkelte bygningers vedligeholdelsesstand, samt at der for puljen vil kunne opnås lånegivende energieffektiviseringer svarende 50 % af anlægssummen for den samlede pulje.

Økonomi

Der er i budget 2019 afsat 30 mio. kr. til pulje til energireovering og vedligehold af kommunale ejendomme 2019. Der indstilles, at det resterende rådighedsbeløb på puljen til energireovering og vedligehold på 4,5 mio. kr. bevilges til de overfor beskrevne projekter.

Økonomien i de enkelte projekter er indledende budgetpriser, som er baseret på erfaringspriser og overslag. For vedligeholdelsesprojekter af denne type indregnes en usikkerhed på op til 15%. For at imødekomme denne usikkerhed er der i de enkelte projektet indregnet uforudseelige omkostninger, tilpassende den forventede risiko for hvert af projekterne. I forbindelse med viderekvalificering af projekterne og udbud af samme, forventes der således en afvigelse fra de præsenterede budgetpriser. Ved sådanne afvigelser, revideres enten omfang eller kvalitet, hvor det muligt, og kan forsvares.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Bolig- og Ejendomsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.
LRM/PB/SVS

Historik

Indstilling 4. marts 2019, pkt. 18:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,
at der meddeles anlægsbevilling og udmøntes rådighedsbeløb for i alt 4,5 mio. kr. finansieret af puljen til energirenovering og vedligehold af kommunale ejendomme 2019 til de i sagen specificerede arbejder.

Bilag

Bevillingsskema - energirenovering og vedligehold 2019

Punkt 101: Disponering af midler fra pulje til Rådhusarbejder 2019

82.07.00-A26-3-14

Resume

Med henblik på at sikre rådhuset en længere levetid og en rimelig vedligeholdelsesstandard, har der gennem en årrække været afsat en særlig pulje til at imødekomme bygningens vedligeholdelsesbehov. Der er i budget 2019 afsat 7 mio. kr. til denne pulje.

For at imødekomme arbejderne på særligt rådhusårnet, foreslås det at fremrykke halvdelen af midlerne fra puljen til Rådhusarbejder i årene 2020, 2021 og 2022, svarende til 10,5 mio. kr. til 2019.

Beslutning

Magistraten og Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,

1. at 7 mio. kr. fra puljen til Rådhusarbejder for 2019 udmøntes som foreslået i sagen, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019,
2. at der fremrykkes 3,5 mio. kr. af rådighedsbeløbet til puljen til Rådhusarbejder i årene 2020, 2021 og 2022 til 2019 i alt 10,5 mio. kr.,
3. at der meddeles anlægsbevilling på 10,5 mio. kr. til Rådhusarbejder finansieret af det fremrykkede beløb,
4. at der skabes anlægsramme i 2019 ved at opskrive den negative pulje i 2019 med 10,5 mio. kr.

Bolig- og Ejendomsudvalget anmodede om at få en orientering, når de faktiske udbudspriser foreligger.

Indstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,

1. at 7 mio. kr. fra puljen til Rådhusarbejder for 2019 udmøntes som foreslået i sagen, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019,
2. at der fremrykkes 3,5 mio. kr. af rådighedsbeløbet til puljen til Rådhusarbejder i årene 2020, 2021 og 2022 til 2019 i alt 10,5 mio. kr.,
3. at der meddeles anlægsbevilling på 10,5 mio. kr. til Rådhusarbejder finansieret af det fremrykkede beløb,
4. at der skabes anlægsramme i 2019 ved at opskrive den negative pulje i 2019 med 10,5 mio. kr.

Udvalget anmodede om at få en orientering, når de faktiske udbudspriser foreligger.

Sagsfremstilling

For at imødekomme vedligeholdelsesbehovet samt at sikre hensynet til opretholdelse af vedligeholdelsesstanden af rådhuset, er der afsat midler i en særskilt anlægspulje. I 2019 og frem til 2023 er der årligt afsat 7 mio. kr. til denne pulje. Rådhuset er kommunens største ejendom og udgør den største arbejdsplads for kommunens ansatte. Rådhuset blev opført i 1953, og er således en ældre ejendom, som på trods af at være bygget af gode materialer og fremstår som et solidt bygningsværk, kræver en del vedligeholdelsesarbejder, sammenlignet med nyere ejendomme. Ved at prioritere, at ejendommen holdes velvedligeholdt sikres det desuden, at rådhuset fastholder sin værdi samtidig med, at akut vedligeholdelse holdes på et minimum.

I 2018 gennemgik og opdaterede forvaltningen vedligeholdelsesbehovet for rådhuset, og hertil udarbejdede en vedligeholdelsesplan for de kommende år. I planen er det prioriteret at sikre, at rådhuset fremstår velvedligeholdt, samtidig med at krav til en moderne arbejdsplads og indeklima forsøges at efterleves.

I 2018 blev arbejdet på rådhusårnet igangsat. I denne forbindelse er der konstateret omfattende uforudseelige ekstra arbejder på den øverste del af tårnets tagkonstruktionen. Disse arbejder består dels af omfattende udskiftning af kobberbeklædningen, men mere alvorligt, genopretning af de bærende betonsøjler, som bærer den øverste del af tårnet. Inde bag kobberbeklædningen viser det sig, at betonsøjlerne har været udsat for vand over en længere periode. Dette har ført til, at armeringsjernet i betonen har udviklet rust og således ekspanderet, og som følge heraf kompromitteret styrken af betonen i en betydelig grad.

Der er indhentet tilbud på udførelsen af renoveringsarbejder af tårnet og udgifterne beløber sig til yderligere 8,5 mio. kr. Herudover har arbejdet med udskiftningen af fuger vist sig at være mere omfattende end estimeret i 2018, hvorfor der i kombination med arbejderne for tagkonstruktionen hertil søges afsat yderligere 5 mio. kr.

Det samlede budget for rådhusårnet beløber sig således til i alt 13,5 mio. kr.

For finansiering af dette foreslås det, at puljen til Rådhusarbejder 2019-2022 disponeres efter nedenstående:

	2019	2020	2021	2022
Vedtaget disponering	7,0	7,0	7,0	7,0

Ny disponering 17,5 3,5 3,5 3,5

Med den nye disponering betyder det, at mange af de planlagte aktiviteter i årene (2019-2022) udskydes med op til 6 år. Det overordnede princip for disponering af rådhuspuljen er, at der først prioriteres de arbejder, der skal udføres for at sikre bygningens levetid og herefter prioriteres eventuelle forbedringer. Særligt vil den planlagte renovering af rådhusets toiletter og omklædningsfaciliteter udskydes med mellem 3-6 år, da disse er at betragte som forbedringer og ikke afgørende for bygningens opretholdelse. Dog bemærkes det at toiletterne udgør en arbejdsmiljømæssig udfordring for de kommunale medarbejdere, hvorfor denne udfordring også udskydes. Dog arbejder Kultur- By- og Miljøområdet på at adressere udfordringen og forelægger en sag med forslag til løsning af denne udfordring i indeværende år.

Herunder er oplistet den tidsmæssige konsekvens for de største projekter der er planlagt i perioden.

”x” er et udtryk for aktivitetens oprindelige planlagte udførelsestidspunkt ”->” er udtryk for det nye planlagte udførelsestidspunkt.

Overskrift	Flyttes fra	Antal år	Beløb	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Renovering af toiletter	19-20 til 24-23	3-5 år	1,8	x	x			->	->		
Renovering af omklædning ved træningslokalet	2019 til 2025	6 år	1,4	x						->	
Renovering af off. toiletter i parterre	2020 til 2026	6 år	2,3		x						->
Renovering af omklædning for rådhuservice	2020 til 2026	3 år	0,6		x			->			
Facade, opretning	19-20 til 2022	3 år	0,3	x	x		->				
Ventilationsanlæg, istandsættelse	19-20 til 22-23	3 år	1,3	x	x		->	->			
Tagpap, udskiftning	2020 til 2022	2 år	0,7		x		->				
Gulvvarme, udbedring	2022 til 2024	2 år	5,0				x		->		
Renovering af paternoster	2022 til 23-25	1-2 år	3,5				x	x/->		->	
Udskiftning af vinduer, vinduespartier og døre	2022 til 2025	3 år	2,3				x			->	
Solafskærmning, forbedringsforslag	2022 til 2026	4 år	1,5				x				->

Afløbsinstallationer, partielt udskiftning	2019 til 2020	1 år	2,0	x	->
El-hovedtavler, udskiftning	Flyttes ikke	0 år	1,2		x
ABA, udskiftning	Flyttes ikke	0 år	3,5		x

Med dette udgangspunkt indstiller forvaltningen, at der i 2019 udføres følgende vedligeholdelsesprojekter på rådhuset:

Udbedring af tagkonstruktion på rådhusårnet

**8,5 i
mio.
kr.**

Som følge af vandindtrængen bag kobberbeklædningen, udbedres betonskader på det bærende system for rådhusårnets øverste del.

Udskiftning af fuger på rådhusårnet

**5,0 i
mio.
kr.**

Omfanget af behovet for udskiftning af fugerne på rådhusårnet har vist sig at være større, efter det har været muligt at lave visuelle besigtigelser på tårnets fulde højde.

Etablering rampe ved rådhusets hovedindgang

**1,8
mio.
kr.**

Der er i dialog med Handicaprådet fundet en løsning, hvor rampe og lift forbedrer tilgængelighedsforholdene ved rådhusets hovedindgang.

Istandsættelse af toiletter, Toiletterne på 3. sal ved 52/53

**0,9 i
mio.
kr.**

De resterende toiletter som forestår renovering, fremstår utidssvarende og med et væsentligt vedligeholdelsesbehov. Toiletterne fremtræder hos nogle afdelinger i medarbejdernes APV, og har en negativ effekt på medarbejdernes generelle arbejdsglæde.

I 2019 udbedres de toiletter som By, Byggeri og Ejendomme har fået flest klager over og som udgør en stor gene for rådhusets medarbejdere.

Istandsættelse af vinduer

**0,85 i
mio.
kr.**

Rådhusets vinduer olieres efter en fast takt, således at vinduerne løbende opretholder et vel vedligeholdt niveau, og således forlænger vinduernes levetid til det optimale.

Vandskade, udbedring

**0,45 i
mio.
kr.**

Der er i 2018 konstateret en større vandskade i kælderen under rådhusalen. Selve skaden er stoppet, men har efterladt en større mængde af følgearbejder som udbedres.

**17,5 i
mio.
kr.**

I alt

De estimerede udgifter er baserede på enkelte tilbudspriser og ellers reference- og erfaringspriser fra tidligere og tilsvarende projekter. Såfremt de faktiske udbudspriser afviger fra referencepriserne skaleres opgaverne herefter, og eventuelle yderligere arbejder udskydes til et senere tidspunkt.

Når der igangsættes vedligeholdelsesarbejder på rådhuset, er forvaltningen opmærksom på, at arbejderne foretages så nænsomt som muligt, for at sikre rådhusets fortsatte drift. Herudover vælges altid, når dette er muligt at udføre løsninger, som tager hensyn til rådhusets arkitektoniske særpræg og udtryk.

Udbud

Frederiksberg Kommune indgik i januar 2018 nye rammeaftaler for fagentrepriser. Disse rammeaftaler benyttes ved udførelse af de valgte projekter, hvor disse kan udføres i fagentreprise.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering:

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at det er nødvendigt at udføre de specificerede arbejder for at sikre, at rådhuset fremstår vel vedligeholdt, og at man imødekommer rådhusets vedligeholdelsesbehov.

Udskydelsen af toiletrenoveringer skønnes dog problematisk, og forvaltningen vil fremkomme med forslag til, hvor dette evt. kan fremskyndes.

Økonomi

Der blev i forbindelse med budget 2019 afsat en pulje på 7,0 mio. kr. til vedligeholdelse af rådhuset. I denne indstilling disponeres midlerne som anvist i tabellen. Herudover fremrykkes 10,5 mio. kr. fra budgetårene 2020, 2021 og 2022, således at rådighedsbeløbet for disse år reduceres fra 7 mio. kr. til 3,5 mio. kr.

Det samlede beløb, der søges disponeret i 2019, udgør således 17,5 mio. kr.

Der søges desuden anlægsbevilling på det fremrykkede beløb på 10,5 mio. kr.

Den forøgede belastning af anlægsrammen i 2019 foreslås håndteret ved at opskrive den negative anlægspulje i 2019 tilsvarende.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Bolig- og Ejendomsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.
LRM/PB/SVS

Historik

Indstilling 4. marts 2019, pkt. 17:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at 7 mio. kr. fra puljen til Rådhusarbejder for 2019 udmøntes som foreslået i sagen, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019,

2. at der fremrykkes 3,5 mio. kr. af rådighedsbeløbet til puljen til Rådhusarbejder i årene 2020, 2021 og 2022 til 2019 i alt 10,5 mio. kr.,

3. at der meddeles anlægsbevilling på 10,5 mio. kr. til Rådhusarbejder finansieret af det fremrykkede beløb,

4. at der skabes anlægsramme i 2019 ved at opskrive den negative pulje i 2019 med 10,5 mio. kr.

Bilag

Bevillingsskema - Pulje til rådhusarbejder 2019

Punkt 102: Statussag for udbud af grundkapital til 100 nye almene boliger

03.00.00-G01-5-16

Resume

Den 14. maj 2018 besluttede kommunalbestyrelsen at gå videre med tre projekter i konkurrencen om 100 nye almene boliger: AAB's projekt i Lindevangshave og Lejerbos to projekter på Peter Graus Vej og Platanvej. Denne sag giver en status for projekterne og tildelingen af grundkapitaltilskud.

Beslutning

Magistraten og Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,

1. at orienteringen om status for udbud af grundkapital til 100 nye almene boliger tages til efterretning,
2. at ubrugt grundkapitaltilskud på 16,5 mio. kr. overføres til budget 2020, og at der undersøges muligheder for at gennemføre andre almene boligprojekter.

Indstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,

1. at orienteringen om status for udbud af grundkapital til 100 nye almene boliger tages til efterretning,
2. at ubrugt grundkapitaltilskud på 16,5 mio. kr. overføres til budget 2020, og at der undersøges muligheder for at gennemføre andre almene boligprojekter.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommune gennemførte i 2018 et udbud af grundkapital til 100 nye almene boliger. På kommunalbestyrelsens møde den 14. maj 2018 blev det besluttet at gå videre med AAB's projekt for tagboliger på Peter Bangs Vej og Lejerbos projekt om tagboliger samt rækkehuse på henholdsvis Platanvej og Peter Graus Vej. Nedenfor gives en status for disse tre projekter.

Samlet status for projekterne

- AAB indsendte i oktober 2018 et projektforslag for 44 boliger i afdelingen Lindevangshave. Der redegøres kort for projektet i nedenstående, idet projektet ikke opfylder kommuneplanens parkeringsnorm.
- Projektet på Platanvej med 20 tagboliger og seks boliger i et gavlhus blev fremlagt for beboerne ved urafstemning den 12. december 2018, hvor beboerne stemte nej til projektet, og Lejerbo har derfor valgt ikke at gå videre med projektet.
- Projektet på Peter Graus Vej med 10 tagboliger og 10 rækkehuse vil blive fremlagt for beboerne medio marts måned. Det forventes, at en sag om bevilling af grundkapital (skema A) kan fremlægges på udvalgs møde i maj og for kommunalbestyrelsen juni.

AAB Lindevangshave

Ejendommen Lindevangshave, AAB's afdeling 11 med 204 boliger, beliggende Peter Bangs Vej 44-58, Dalgas Boulevard 72-78 og P.G. Rams Allé 1-19 ved Lindevangsparken. AAB's projekt med 44 familieboliger vil kunne bidrage til en bredere beboersammensætning i en ejendom, der er karakteriseret ved mange små boliger og en overvægt af ældre beboere. Projektet indeholder elevatorer, som også vil kunne betjene de eksisterende boliger. AABs projekt blev vedtaget af beboerne på besluttende afdelingsmøde i oktober 2018.

Ifølge kommuneplanens parkeringsnorm skal der etableres en bilparkeringsplads per familiebolig, og således skal AAB etablere 44 nye bilparkeringspladser. AAB har tidligere oplyst, at de ville ansøge om dispensation for bilparkeringskravet imod indbetaling til P-fonden. Det vurderes ikke at være muligt at anlægge bilparkeringspladser i gårdrummet ved karréen på Peter Bangs Vej, der i dag rummer et fint gårdanlæg. AAB har vurderet, at der ikke er økonomisk råderum til at indbetale til P-fonden for 44 bilparkeringspladser, men kun for 22. Projektet opfylder således ikke kommuneplanens parkeringsnorm, og derfor kan forvaltningen ikke indstille projektet.

Lejerbo Platanvej

Lejerbos projekt for 24 nye tagboliger på Platanvej kunne have bidraget til et betydeligt arkitektonisk løft til både Lejerbos bebyggelse og Platanvej, der står foran en udvikling. Projektet mødte imidlertid massiv modstand blandt borgere i naboejendommene i området. Frederiksberg Kommune afholdt i samarbejde med Lejerbo et borgermøde om projektet den 6. november 2018, hvor udvalgsformand for Bolig- og Ejendomsudvalget og flere andre medlemmer af

kommunalbestyrelsen deltog. De ca. 250 fremmødte borgere var overvejende negativt stemt over for projektet. 12. december afholdt Lejerbo en urafstemning i afdelingen. Projektforslaget blev ikke vedtaget af beboerne (Lejerbo oplyser, at der var 14 stemmer for, 193 imod), og Lejerbo har derfor besluttet ikke at gå videre med projektet.

Lejerbo Peter Graus Vej

Projektet på Peter Graus Vej med 10-12 tagboliger og 10 rækkehuse vil bidrage til en bredere beboersammensætning i afdelingen, der består af forholdsvis små boliger, med mange ældre beboere og 100 procent kommunal anvisning. Projektet vil desuden bidrage til at gøre udearealerne mere rekreative, og der arbejdes med at renovere beboernes fællesrum, så de får mere lys og udgang til en fælles terrasse. Beboerne på Peter Graus Vej har taget godt imod projektet. Lejerbo indsender skema A ansøgning til Frederiksberg Kommune den 1. marts, og der er urafstemning i afdelingen medio marts måned. Det forventes, at en sag om bevilling af grundkapital kan fremlægges for udvalget i maj måned.

Bevilling af grundkapital

Der er afsat 24,5 mio. kr. i grundkapital til 100 nye almene boliger. Det forventes, at Lejerbo søger om bevilling af grundkapital på ca. 5,5 mio. kr. til projektet på Peter Graus Vej. De resterende 19 mio. kr. kan stilles til rådighed for andre ansøgninger om grundkapital til almene boliger. Der er givet forhåndstilsagn om grundkapital til 9 almene familieboliger i Tartuhus. Det er besluttet, at der vil blive stillet krav om almene boliger i lokalplanen for C.F. Richs Vej 107. Forvaltningen vil desuden gennemse de øvrige projekter, der blev indsendt i forbindelse med konkurrencens idéfase, og vurdere, om der er projekter, som det kan være relevant at genoptage drøftelser om.

Økonomi

Der er afsat en ramme på 24,5 mio. kr. til grundkapital til 100 nye almene boliger. Det forventes, at Lejerbo søger om ca. 5,5 mio. kr. i grundkapitaltilskud til Peter Graus Vej, Skema A, medio marts måned 2018. Herudover er der besluttet at give 2,5 mio.kr. til Sofus Francks Vænge 2-14. Det resterende beløb på ca. 16,5 mio. kr. overføres til budget 2020.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Bolig- og Ejendomsudvalget, By- og Miljøudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.
LRM/HHK

Historik

Indstilling 4. marts 2019, pkt. 15:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at orienteringen om status for udbud af grundkapital til 100 nye almene boliger tages til efterretning,
2. at ubrugt grundkapitaltilskud på 16,5 mio. kr. overføres til budget 2020 og, at der undersøges muligheder for at gennemføre andre almene boligprojekter.

Bilag

Bevillingsskema - 100 nye almene boliger

Punkt 103: Lukket

88.00.04-Ø54-1-17

Punkt 104: Lukket

25.02.01-K07-1-18